

*Spravodajca Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici*

Universitas Matthiae Belii

Ročník 16

november – december 2009

Číslo 2

PF 2010

*Milí kolegovia,
milí študenti,*

*úprimne Vám všetkým
želám, aby ste najkrajšie
sviatky roka prežili
veselo, v spokojnosti,
podľa svojho želania.*

*V roku 2010
nech Vám slúži zdravie,
nech radosť sprevádza
Vašu prácu a štúdium,
nech Vás napĺňa pocit
osobnej spokojnosti
a zmysluplnosti.*

Beata Kosová

ZO ŽIVOTA REKTORÁTU

Vzdelávací veľtrh v Bangkoku a návšteva troch univerzít

„Vzdelanie je dôležité pre budúcnosť národa.“ Tieto slová vyriešil dr. Arith Ourairat, prezident Rangsit University, bývalý minister zahraničných vecí Thajska. Záujem o spoluprácu prejavil aj Somkiati Ariyaprucha, Ph.D., dekan Inštitútu diplomacie a medzinárodných štúdií, bývalý veľvyslanec pri EÚ a OSN. Bola to prvá z troch univerzít, ktorú sme v Bangkoku 31. 10. 2009 navštívili spolu s Jeho Excelenciou p. veľvyslancom SR v Thajske Vasiľom Pytelom. Ako vyplynulo z rozhovorov s vedením univerzity, jej predstaviteľia majú záujem spolupracovať s našou univerzitou predovšetkým v oblasti politických vied a medzinárodných vzťahov.

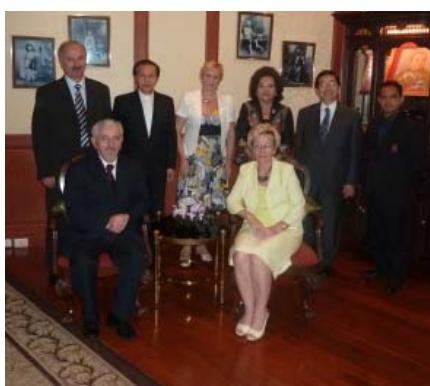
Druhou univerzitou, ktorú sme spolu s p. rektorkou UMB prof.

PhDr. Beatou Kosovou, CSc. navštívili, bola Assumption University, ktorá ponúka všetky študijné programy výlučne v anglickom jazyku. Okrem iného má fakulty ekonomickeho zamerania, ktoré poskytujú programy v oblasti manažmentu, financií a bankovníctva, spoločného stravovania a cestového ruchu. Prijal nás prezident tejto univerzity Rev. Bro. Bancha Saenghiran, f.r.g., Ph.D.

Treťou univerzitou, ktorú sme počas jedného dňa navštívili,

bola Scriptum University. Jej prezidentka Dr. Rutchaneeporn Pookayaporn Phukkamarn nás za prítomnosti dekana Ekonomickej fakulty, riaditeľky medzinárodných vzťahov a ďalších dekanov a predstaviteľov univerzity privítala na pôde univerzity. Obidve univerzity sa dohodli na tom, že v budúcnosti uzavrú Memorandum of Understanding a budú pokračovať v diskusii o výmene študentov a učiteľov.

S prípravou návštev uvedených univerzít a s ich realizáciou nám výdatne pomohol veľvyslanec SR v Thajske p. Vasil' Pytel, ktorý nás sprevádzal pri návštěvách týchto univerzít.

V sobotu a nedele 31. 10. – 1. 11. 2009 sa konal veľtrh vzdelávania, na ktorom vystavovalo viac ako 80 účastníkov. Formou propagáčnych materiálov sme prezentovali našu univerzitu a jej jednotlivé fakulty. Propagovali sme najmä študijné programy ponúkané v anglickom jazyku. Návštěvníci mali záujem najmä o magisterské a doktorandské štúdium v politických vedách a medzinárodných vzťahoch, ekonomicke štúdium a prírodná veda. Ukazuje sa, že jednou z cieľov ako skvalitniť prácu a prilákať študentov z ázijských, ale aj iných krajín, je ponúkať študijné programy v cudzom jazyku. Konkurenčnou výhodou by mohla byť aj výška školného, ktorá je v porovnaní s inými krajinami pomerne nízka.

Ján Chorvát

DNI VEDY A OTVORENÝCH DVERÍ NA UNIVERZITE MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

Dni vedy a otvorených dverí na UMB sa uskutočnili v dňoch 2. – 20. novembra 2009, do ktorých sa zapojili fakulty a pracoviská UMB.

Uvádzame prehľad realizovaných podujatí v jednotlivých dňoch:

2. november 2009

Postavenie práva v spoločnosti a možnosti zaradenia absolventov právnických fakúlt v spoločenskom a ekonomicom prostredí

Prednáška pre verejnosť

Prednášajúci: prof. JUDr. Stanislav Mráz, CSc.

Miesto: Právnická fakulta UMB.

Prednášajúci: doc. RNDr. Vladimír Janiš, CSc.

Miesto: Fakulta prírodných vied UMB.

Hydrické funkcie krajiny

Prezentácia

Prednášajúci: Ing. Tomáš Lepeška, PhD.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Vegetácia na lomoch ako príkladoch spustnutých pôd

Prednáška

Prednášajúci: Ing. Drahomíra Hladká, PhD.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Ovplyvňujú mobily ľudské zdravie?

Populárno-vedecká prednáška

Prednášajúci: doc. Ing. Ján Klima, CSc.

Miesto: Fakulta prírodných vied UMB.

Krajina v okolí Banskej Bystrice na starých mapách

Prednáška

Prednášajúci: PaedDr. Pavel Hronček, PhD.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

3. november 2009

Ochrana a využívanie duševného vlastníctva v podmienkach vysokých škôl

Medzinárodná vedecká konferencia v spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva

Miesto: Ekonomická fakulta UMB.

Centrum rozvoja doktorandov

Prezentácia jeho poslania, činnosti, výsledkov práce a diskusia o možnosti zapojenia študentov do vedeckej činnosti

Prednášajúci: Ing. Marta Mišáňiová, prof. Ing. Lubica Švantnerová, PhD.

Miesto: Ekonomická fakulta UMB.

Využitie umelej inteligencie

Odborná prezentácia

Prednášajúci: RNDr. Milan Hudec, PhD., Mgr. Radovan Malina

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Prvocísla a ich číselní príbežný

Prednáška pre verejnosť

Prednášajúci: doc. RNDr. Miroslav Haviar, CSc.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Od zobrazení k monounárym algebrám

Matematický seminár Aká si mi krásna...

Prednášajúci: doc. RNDr. Danica Jakubíková-Studenovská, CSc. (PF UPJŠ Košice)

Miesto: Fakulta prírodných vied UMB.

4. november 2009

Prezentácia Centra excellentnosti informatických vied a znalostných systémov

Miesto: Katedra matematiky, Fakulta prírodných vied UMB.

Únosnosť a využívanie krajiny

Prezentácia

Prednášajúci: prof. Ing. Rudolf Midriak, DrSc.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Zlatý rez

Populárno-vedecká prednáška

5. november 2009

Elektronické informačné zdroje – cesta k vedeckým informáciám

Prezentácia zahraničných vedeckých databáz získaných z projektu „Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom“, určená doktorandom a mladým vedeckým pracovníkom.

Miesto: Vzdelávacie centrum Univerzitnej knižnice UMB.

Odraz zmien v spoločnosti v 20. storočí na charaktere slovenských lokalít a ich obyvateľstva

Prednáška

Prednášajúci: RNDr. Tomáš Chorvát, PhD.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Prezentácia Centra excellentnosti informatických vied a znalostných systémov

Miesto: Katedra matematiky, Fakulta prírodných vied UMB.

Po stopách svojich predkov

Genealogická prednáška

Prednášajúci: PhDr. Ján Žilák, CSc.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Geopoliticke, geoekonomicke a geokultúrne faktory rozvoja Číny

Populárno-vedecká prednáška

Prednášajúci: RNDr. Oľga Slobodníková, PhD. a RNDr. Norbert Polčák, PhD.

Miesto: Fakulta prírodných vied UMB.

Elektrochemické experimenty v stredoškolskej chémii

Populárno-vedecká prednáška

Prednášajúci: RNDr. Zuzana Melichová, PhD.

Miesto: Fakulta prírodných vied UMB.

Kultúrna a sociálna antropológia

Populárno-vedecká prezentácia

Prednášajúci: PhDr. Alexandra Bitušíková, CSc., PhDr.

Katarína Koštialová, PhD.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Banícka a lesnícka akadémia v Banskej Štiavnici – prvá vysoká škola na svete

Prednáška

Prednášajúci: doc. Ing. Ivan Herčko, CSc.

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Spolupráca univerzít zo Slovenska a Nórska

Prezentácia

Prednášajúci: Ing. Stanislav Kološta, PhD., Ing. Filip

Flaška, PhD. (EF, Katedra reg. rozvoja a verejnej správy)

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

6. november 2009

Chudoba a ďalšie nežiaduce nerovnosti v spoločnosti a nástroje sociálnej politiky na ich zmierňovanie

Diskusia

Prednášajúci: Ing. Katarína Jakab, Ing. Erika Ľapinová, prof. PaedDr. Gabriela Korimová, PhD. (EF, Katedra ekonómie)

Miesto: Ústav vedy a výskumu UMB.

Aktuálne otázky otráv muchotrávkou zelenou

Príroovedné kolokvium

Prednášajúci: prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc. (SZU Banská Bystrica).

Miesto: Fakulta prírodných vied UMB.

19. november 2009

Deň otvorených dverí na Ekonomickej fakulte UMB

Miesto: Ekonomická fakulta UMB.

Deň otvorených dverí na Fakulte humanitných vied UMB

Miesto: Fakulta humanitných vied.

Deň otvorených dverí na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB

Miesto: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB, Kuzmányho 1, Banská Bystrica.

Deň otvorených dverí na Fakulte prírodných vied UMB

Miesto: Priestory Fakulty prírodných vied UMB.

Deň otvorených dverí na Pedagogickej fakulte UMB

Miesto: Pedagogická fakulta UMB.

Deň otvorených dverí na Právnickej fakulte UMB

Miesto: Právnická fakulta UMB.

20. november 2009

Atletika

Medzinárodná vedecká konferencia

Miesto: Katedra telesnej výchovy a športu, Fakulta humanitných vied UMB.

(Zdroj: www.umb.sk)

**Ochrana a využívanie duševného vlastníctva
v podmienkach vysokých škôl
(autorské, priemyselné, príbuzné a súvisiace práva)**

V rámci *Týždňa vedy a techniky na Slovensku* a zároveň v rámci *Dni vedy a otvorených dverí UMB* sa dňa 3. novembra 2009 v aule Rotunda Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici uskutočnila celoslovenská konferencia *Ochrana a využívanie duševného vlastníctva v podmienkach vysokých škôl (autorské, priemyselné, príbuzné a súvisiace práva)*. Organizátormi konferencie boli Úrad priemyselného vlastníctva SR (ÚPV SR) a Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Konferencia bola zameraná na aktuálne možnosti spravovania duševného vlastníctva v prostredí vysokých škôl s akcentom na oblasť činností týkajúcich sa prenosu vedomostí v podmienkach zmluvného výskumu a na problematiku ochrany porušovania práv duševného vlastníctva.

Cieľom konferencie bolo pomôcť a povzbudiť vysoké školy pri formovaní ich vnútorných politík spravovania duševného

vlastníctva, ako aj pri aktívnom vytváraní a využívaní výsledkov výskumu finančovaného z verejných prostriedkov.

Konferencia bola určená zástupcom akademickej obce, regionálnej a komunálnej správe, odbornej verejnosti, ako aj zástupcom podnikateľskej sféry.

Na konferencii vystúpili odborníci z oblasti ochrany duševného vlastníctva, autorských práv a priemyselného práva z Ministerstva kultúry SR, Masarykovej univerzity v Brne, UPJŠ Košice, VŠE Praha, STU Bratislava, SVOP, s. r. o., a ÚPV SR.

*prof. RNDr. Roman Nedela, DrSc.
prorektor pre vedu a výskum UMB*

Výstava centier excelentnosti vo výskume a vývoji

Expozícia Centra excelentnosti so zameraním na výskum otázok národnej a medzinárodnej bezpečnosti

Organizátor: Ministerstvo školstva SR

Miesto konania: výstavné a kongresové centrum INCHEBA EXPO BRATISLAVA

Termin konania: 5. – 8. novembra 2009

Prezentácia Centra excelentnosti so zameraním na výskum otázok národnej a medzinárodnej bezpečnosti bola súčasťou aktivít v rámci *Týždňa vedy a techniky na Slovensku v roku 2009*.

Uvedené centrum excelentnosti sa realizuje v období máj 2009 až apríl 2011 na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici, príčom hlavným odborným zameraním je výskum problematiky Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie a Európskych bezpečnostných štruktúr a ich konotácií, prehľbovanie konceptu bezpečnosti – hľadanie implikácií pre teóriu a prax medzinárodných vzťahov a výskum nevo-

jenských aspektov bezpečnosti. Úlohu hlavného koordinátora odborných aktivít vykonáva dekan FPVaMV prof. PhDr. Peter Kulašik, CSc. Samotný riešiteľský kolektív je zostavený z 19 pracovníkov na vysokej profesionálnej úrovni.

Cieľom účasti na výstave bolo prezentovať ciele, činnosť, doterajšie výsledky výskumu a zároveň nadviazať spoluprácu s ostatnými centrami excelentnosti, relevantnými inštitúciami i jednotlivcami.

Na prezentácii sa zúčastnili predstavitelia Univerzity Mateja Bela, Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov a riešiteľa projektu:
prof. RNDr. Roman Nedela, DrSc. / prorektor pre vedu a výskum UMB

prof. PhDr. Peter Kulašik, CSc. / dekan FPVaMV, koordinátor odborných aktivít
doc. PhDr. Peter Terem, PhD., mim.prof. / prodekan pre vedu a výskum FPVaMV UMB
doc. PhDr. Peter Čajka, PhD. / riešiteľ
Mgr. Miroslav Gutten / riešiteľ
Mgr. Milan Šuplata / riešiteľ
PhDr. Michal Dobrík, PhD. / projektový manažér
PhDr. Dagmar Hoscheková, PhD. / manažér pre publicitu.

*PhDr. Dagmar Hoscheková, PhD.
Katedra bezpečnostných štúdií
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB*

Francúzsky ataše na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici

Dňa 27. októbra 2009 Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici navštívili: **prof. Ing. Rachid Makhlofi, DrSc.**, francúzsky ataše pre vedeckú, odbornú a univerzitnú spoluprácu, a **Mgr. Katarína Valušková**, referentka pre univerzitnú spoluprácu. Hostí prijal **doc. PhDr. Ján Chorvát, PhD.**, prorektor pre medzinárodnú spoluprácu a vzťahy s verejnosťou UMB. Pán ataše sa na Fakulte politických vied UMB stretol so študentmi, s ktorími diskutoval na tému *Vzdelávací systém vo Francúzsku* a prezentoval štipendiá francúzskej vlády.

(zdroj: www.umb.sk)

Spolupráca s Charlestonom

V októbri tohto roku som ako člen delegácie mesta Banská Bystrica navštívil sesterské mesto Charleston – hlavné mesto štátu West Virginia, USA. Počas našej návštavy bola odhalená pamätná tabuľa na jednej z ulíc Charlestona pripomínajúca piateľské vzťahy medzi obidvoma mestami.

univerzit sa uskutočnilo na pôde Civic Center, kde sme hovorili s prezidentom University of Charleston dr. Edwinom H. Welchom a viceprezidentom pre študentské záležitosti dr. Alanom J. Liebrechtom o možnej budúcej spolupráci.

Navštívili sme viaceré inštitúcie. Mojím hlavným cieľom bolo nadviazanie kontaktov s dvoma univerzitami sídliacimi v tomto meste – University of Charleston a West Virginia State University. Stretnutie so zástupcami prvej z uvedených

Pri neskoršej návštive tejto univerzity za prítomnosti viceprezidenta Liebrechta, dekanov fakúlt a vedúcich katedier som predstavil Univerzitu Mateja Bela a jej jednotlivé fakulty. Prítomní prejavili záujem o konkrétné projekty, napr. o prípravu kultúrneho a poznávacieho pobytu na Slovensku pre študentov.

Prezident West State University dr. Hazo Carter prejavil záujem spolupracovať s našou univerzitou. Na rokovaní so zástupcami tejto univerzity, ktoré viedol dr. James Natsis, odzneli návrhy projektov v oblasti história prístavovalcov, spolupráce na projekte zdravotne postihnutých občanov a pod.

Delegáciu prijal aj guvernér štátu West Virginia pán Joseph Manchin. Západná Virginie vznikla oddelením od Virginie.

V roku 1863 bola ako samostatný štát pripojená k Únii. Má viac ako 1,8 milióna obyvateľov. Pre svoju hornatú polohu sa nazýva aj „Mountain State“ („Horský štát“).

Návštěvu obidvoch univerzít sa vytvorili predpoklady pre budúcu spoluprácu medzi nimi a našou univerzitou. Rektorka UMB pozvala obidvoch prezidentov na návštěvu našej univerzity. V máji budúceho roku majú prísť spolu s delegáciou mesta Charleston do Banskej Bystrice.

Ján Chorvát

Slávnostné otvorenie bazéna na Fakulte humanitných vied UMB

Dňa 25. októbra 2009 rektorka UMB prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. spolu s Ing. Ruženou Fraňovou, kvestorkou UMB, slávnostne otvorili a uviedli do prevádzky zrekonštruovaný bazén vrátane nového technologického zariadenia strojovne plavárne na Fakulte humanitných vied UMB.

Slávnostného aktu sa zúčastnili: vedenie UMB, vedúci odborov UMB, vedúci oddelenia správy majetku a investícií, vedenie Fakulty humanitných vied UMB, vedenie Katedry telesnej výchovy a športu FHV UMB, dodávateľ stavby PDP, s. r. o., Nitrianske Sučany, pozvaní hostia z fakúlt a pracovísk UMB.

(zdroj: www.umb.sk)

Projekt Grundtvig-Partnerstvo

Dňa 12. 10. 2009 na Rektorate UMB sa uskutočnilo stretnutie zahraničných účastníkov riešiteľského kolektívu projektu **Grundtvig-Partnerstvo** so zástupcami vedenia UMB.

Hostí prijali prof. PhDr. Beata Kosová, CSc., rektorka UMB, doc. PhDr. Ján Chorvát, PhD., prorektor pre medzinárodnú spoluprácu a vzťahy s verejnosťou UMB a prof. RNDr. Stanislav Holec, PhD., prorektor pre rozvoj a informatizáciu UMB.

Na základe podaného návrhu projektu „**Vývoj sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania ako výstupu z celoživotného vzdelávania**“ bol Odborovému zväzú pracovníkov školstva a vedy na Slovensku udelený grant **EU-GRUNDTVIG-PARTNERSVO** na obdobie od 9. 8. 2009 do 31. 7. 2011.

PARTNERI PROJEKTU

Francúzsko

prof. Dominique Lassare

Centre Henri Aigguerse, UNSA-Education, Yvry-Seine

Portugalsko

prof. Lucilia Santos, prof. Theresa Soares

Universidade de Aveiro Prof. Manuel Perreira dos Santos,
SPGL, Lisabon,

Španielsko

Prof. Javier

Illundain Centro de Estudios CID, Zaragoza,

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku MUDr. Alexander Kurtanský, predseda Odborového zväzu VŠ a PRO, Mgr. Zuzana Piliarová, predsedka Odborového zväzu UMB, a Mgr. Katarína Zozuláková, špecialistka pre odborové zväzy VŠ a PRO. Účastníci sú vedúci funkcionári európskych a národných odborových centrál v oblasti vysokých škôl, ktorí sú súčasne vyššími funkcionármi vysokých škôl. Účastníci sa zaoberali sociálnym dialógom a kolektívnym vyjednávaním na vysokých školách zúčastnených krajín ako reálnym nástrojom, ale aj studijným programom v oblasti celoživotného a ďalšieho vzdelávania poskytovaným VŠ.

(zdroj: www.umb.sk)

Médiá o nás...

Dátum	Periodikum	Prispevok	Obsah
10/19/2009	www.bleskovky.sk	Študent vyhral súd, vrátila mu školné, pišu HN	Bývalý vysokoškolák vyhral podľa denníka Hesopárske noviny súd za vyberanie školného za diaľkové štúdium na verejnej Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.
10/19/2009	Aktuálne Sk - internet	Bývalý študent práva vyhral súd, školné mu vrátila	Absolvent Právnickej fakulty UMB vyhral súdny spor s neziskovou organizáciou - Akadémia vzdelávania, ktorá mu päť rokov zabezpečovala štúdium.
10/19/2009	Hesopárske noviny-online	Študent vyhral súd. Vrátila mu školné.	Absolvent Právnickej fakulty UMB vyhral súdny spor s neziskovou organizáciou - Akadémia vzdelávania, ktorá mu päť rokov zabezpečovala štúdium.
10/20/2009	Charleston Daily Mail	Slovakian visitors tour city	Slovenská delegácia z Banskej Bystrice navštívila mesto Charleston (West Virginia, USA). Charleston je sesterským mestom Banskej Bystrice. Zástupcom Univerzity Mateja Bela na tomto stretnutí bol prorektor Ján Chorvát.
10/22/2009	Charleston Gazette	Slovakia sister-city reps impressed by Charleston	Stretnutie slovenskej delegácie z Banskej Bystrice v sesterskom meste Charleston v USA. Univerzitu Mateja Bela zastupoval prorektor Ján Chorvát.
11/1/2009	Radničné noviny mesta BB	Infoservis	Pozvánka UMB na Dni vedy a otvorených dverí UMB. Program dní otvorených dverí od 19. - 20. novembra 2009.
11/1/2009	Radničné noviny mesta BB	Supermaratón úspešný pre štafetu z UMB	Družstvo mužov z UMB v Banskej Bystrici sa umiestnilo na 2. miestu na jubilejnom 20. ročníku supermaratónu Viedeň - Bratislava - Budapešť (24.10.2009).
11/24/2009	TASR	Ocenili 11 studentských osobností roka 2008/2009	Ocenenie: Študentská osobnosť Slovenska školského roka 2008/2009. Medzi ocenenými Tomáš Straňák z Ekonomickej fakulty UMB.

Ing. Marian Lihan, referát propagácie a VVR UMB

JUBILUJÚCE OSOBNOSTI UNIVERZITY

Univerzitná profesorka PhDr. Jolana HRONCOVÁ, PhD., oslávila významné životné jubileum (60 rokov)

Jubilantka sa narodila 11. októbra 1949 v podpolianskej dedine Hriňová – Snohy, okr. Zvolen.

Základnú školu absolvovala v rokoch 1955 – 1964

v Hriňovej. Po jej ukončení nastúpila na Strednú zdravotnícku školu v Lučenci, kde študovala v rokoch 1964 – 1968, vždy s vyznamenaním. Vysokoškolské vzdelenie v odbore pedagogika – filozofia absolvovala v rokoch 1968 – 1973 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ktoror ukončila tiež s vyznamenaním. Po ukončení štúdia absolvovala internú vedeckú aspirantúru v Ústave experimentálnej pedagogiky SAV v Bratislave pod vedením prof. PhDr. Ondreja Baláža, DrSc. Kandidátsku dizertačnú prácu spracovala na tému „Rozvíjanie čitateľských záujmov žiakov základnej školy so zvláštnym zreteľom na vedecký a technický pokrok“. Obhájila ju v roku 1978 na Filozofickej fakulte UK v Bratislave a získala vedeckú hodnosť kandidáta pedagogických vied „CSc.“ V roku 1978, niekoľko dní po obhajobe, v dôsledku tragickej smrti manžela ovdovela. Ako osamelá matka vychovala dvoch synov, ktorí sú toho času už tiež vysokoškolskí učitelia.

Počas vedeckej prípravy pôsobila J. Hroncová na oddelení sociálnej pedagogiky v Ústave experimentálnej pedagogiky SAV, ktoré viedol prof. Ondrej Baláz. V tomto období sa začal prejavovať a rozvíjať jej záujem o sociálnu pedagogiku, základy ktorej v tom období kládol jej školiteľ prof. O. Baláž. V roku 1981 získala akademický titul „PhDr.“ a vedecko-pedagogický titul „docent“ v roku 1986. Tento titul potvrdila habilitačným konaním v roku 2000, kedy prebehlo aj inauguračné konanie. Za profesorku v odbore pedagogika bola vymenovaná prezidentom SR v roku 2001. Odvtedy pôsobí na Katedre pedagogiky Pedagogickej fakulty UMB na funkčnom mieste profesora.

Pedagogická činnosť

Od 1. apríla 1978 nastúpila na Pedagogickú fakultu v Banskej Bystrici (od roku 1992 Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela), najprv ako odborná

asistentka, od roku 1986 ako docentka a po menovaní za profesora v roku 2001 ako profesorka pedagogiky. J. Hroncová od nástupu na Pedagogickú fakultu prednášala a viedla semináre najmä v predmetoch sociológia výchovy, teória výchovy mimo vyučovania, metodológia pedagogiky, didaktika pedagogiky a filozofia výchovy. V transformačnom období po roku 1989, keď Katedra pedagogiky prechádzala transformáciou, a začal sa na nej konštituovať študijný program sociálnej pedagogika a tiež sociálna práca, svoju ľažiskovú pozornosť zamerala najmä na predmety: sociálna pedagogika, sociálna patológia, prevencia sociálnej patológie, dejiny sociálnej pedagogiky a iné. Odvtedy prednáša v bakalárskom, magisterskom i doktorandskom štúdiu. Doteraz odviedla minimálne 500 diplomových prác a približne toľko bakalárskych prác. Pod jej vedením ukončilo vedeckú prípravu 6 doktorandov, ktorí sú vo vedeckej práci úspešní aj v súčasnosti. Ide o týchto ukončených doktorandov: doc. PhDr. I. Emmerová, PhD., doc. PaedDr. Peter Jusko, PhD., PhDr. Martin Šebian, PhD., PhDr. Lenka Vavrinčíková, PhD., PhDr. Miriam Niklová, PhD., PhDr. Lucia Kamarášová, PhD. V súčasnosti je školtiekou štyroch doktorandov v dennom i externom štúdiu, menovite: PhDr. Elena Buksová, Mgr. Erika Sukupová, a externí doktorandi z Českej republiky PhDr. Jiří Tinka a PhDr. Ján Tkaczik.

J. Hroncová sa o rozvoj odboru pedagogika zaslúžila aj ako jeho garantka. V predchádzajúcim období garantovala pedagogicko-psychologický základ v študijnom programe učiteľstvo na UMB v Banskej Bystrici a tiež študijný program sociálnej pedagogika v magisterskom štúdiu a doktorandské štúdium v odbore pedagogika. V súčasnosti je garantkou študijného odboru pedagogika, v rámci ktorého je kogarantkou v bakalárskom štúdiu (hlavnou garantkou je doc. M. Kotutková), hlavnou garantkou študijného programu sociálnej pedagogika v magisterskom štúdiu a tiež hlavnou garantkou v doktorandskom štúdiu, kde je zároveň aj predsedníčkou odborovej komisie v odbore pedagogika. Je tiež garantkou habilitačného konania a vymenúvacieho konania za profesorov v odbore pedagogika. V roku 2007 rektorka UMB prof. PhDr. Beáta Kosová, CSc., udeliла prof. PhDr. Jolane Hroncové, PhD. striebornú

medailu „za rozvoj, budovanie a garantovanie nosných študijných odborov a programov, predovšetkým Mgr. a PhD. štúdia“. V roku 2008 opäť rektorka UMB prof. PhDr. Beáta Kosová, CSc., udeliла prof. PhDr. Jolane Hroncové, PhD., osobitnú cenu rektorky „za mimoriadny prínos k príprave komplexnej akreditácie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a k vysokému hodnoteniu v garantovanych študijných odboroch a oblastiach výskumu“.

Prof. J. Hroncová je každoročne menovaná za predsedníčku štátneových, rigoróznych a doktorandských komisií a pravidelne participuje tiež na habilitačných a inauguračných konaniach ako predsedníčka komisie, resp. člena alebo oponentka nielen na PF UMB, ale aj na iných vysokých školách v SR a v zahraničí.

Vedeckovýskumná činnosť

Vstupom do vedeckovýskumnej činnosti u J. Hroncové bola kandidátska dizertačná práca „Rozvíjanie čitateľských záujmov žiakov základnej školy so zvláštnym zreteľom na vedecký a technický pokrok“, ktorá bola súčasťou riešenia čiastkovej úlohy ŠPZV – VIII. – 5-3/2-4, hlavným riešiteľom ktorej bol prof. Ondrej Baláz, DrSc. Výstupom z tejto úlohy bola nielen kandidátska práca, ale časť výsledkov bola publikovaná aj v monografii: Baláž, O. a kol.: *Sociálne aspekty výchovy*. (Bratislava; VEDA 1981). Z tejto úlohy boli uverejnené aj viaceré príspevky v pedagogickej tlači, na ktoré menovaná získala značnú čitatelskú odozvu.

Dalšou vedeckovýskumnou úlohou bola čiastková úloha pod názvom: *Rodina ako výchovná inštitúcia a rozvoj jej vzťahov ku škole*, ktorá bola súčasťou riešenia ŠPZV – VIII- 6-6/4-4 a obhájena bola v roku 1985. Výsledky tejto úlohy boli tiež publikované v odbornej tlači a v učebných textoch Kraus, B. a kol.: *Sociológie výchovy*. (Hradec Králové; PF 1984).

V rokoch 1985 – 1989 bola J. Hroncová zodpovednou riešiteľkou čiastkovej úlohy rezortného plánu výskumu RŠ – IV-0-3-1 *Koordinujúce výchovné pôsobenie školy z hľadiska uplatnenia jednotlivých zložiek výchovy*. Úloha bola ukončená v roku 1989 s viacerými publikovanými výstupmi vrátane zborníka. Do riešenia

tejto čiastkovej úlohy boli zapojených 47 riešiteľov. Koordinátorom hlavnej úlohy bol prof. PhDr. Ľudovít Višňovský, CSc.

Ďalšou výskumnou úlohou J. Hroncovej bola RŠ – VIII – 3 *Prevencia sociálnej patológie u detí a mládeže v kontexte komplexnej starostlivosti o mladú generáciu – problémový okruh: Problémy mládeže so spoločensky nežiaducím správaním*. Výsledky riešenia úlohy boli publikované v samostatnej monografii *Sociológia výchovy* (1996) a vo viacerých odborných a vedeckých štúdiách, v zborníkoch a pedagogickej praxi. Ďalšou riešenou úlohou bola úloha *Vplyv rodinného prostredia na vznik sociálno-patologických javov u mládeže*, ktoré výsledky boli publikované v odbornej a vedeckej pedagogickej tlači a na konferenciach doma i v zahraničí.

J. Hroncová bola tiež hlavnou garantkou za Slovenskú republiku v medzinárodnom projekte akademického vzdelávania v oblasti harm reduction pod názvom *Príprava študijného predmetu úvod do harm reduction*, ktorý bol realizovaný s finančnou podporou PF UMB, OSF Bratislava a OSI New York. Významnú úlohu pri riešení tejto úlohy zohrala Dr. L. Vavrinčíková.

V rokoch 2002 – 2005 bola zástupkynou hlavnej riešiteľky štátnej objednávky prof. PhDr. Beáty Kosovej, CSc., č. 9-112/2002 *Zvyšovanie úrovne socializácie rómskeho etnika prostredníctvom systémov vzdelávania sociálnych a mijských pracovníkov a asistentov učiteľa*. Táto úloha bola úspešne obhájena v roku 2006. Na jej riešení participovali okrem Pedagogickej fakulty UMB aj Pedagogická fakulta UK v Bratislave, Pedagogická fakulta PU v Prešove a Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Výstupom z tejto úlohy boli kolektívne práce monografického charakteru a sice *Sociálna patológia* (Banská Bystrica 2004), *Sociálna patológia a jej prevencia* (Banská Bystrica 2004), *Sociálna pedagogika* (Banská Bystrica 2004) a mnoho príspevkov publikovaných na konferenciach a v pedagogickej tlači.

V rokoch 2004 – 2005 bola za slovenskú stranu hlavnou riešiteľkou projektu v rámci československej medzivládnej vedecko-technickej spolupráce pod názvom „*Sociálnopatologické javy vo vysokoškolskej príprave sociálnych pracovníkov a sociálnych pedagógov*“, ktorá sa riešila v spolupráci s Ústavom sociálnych studií na Pedagogickej fakulte UHK v Hradci Královom. Zodpovedným riešiteľom za českú stranu bol prof. B. Kraus. Okrem ďalších pracovníkov z Katedry pedagogiky PF UMB (doc. Emmerová, Dr. M. Šebian, doc. Koutecková, doc. M. Krystoň)

na projekte participovali pedagogickí pracovníci z Katedry sociálnej práce (doc. Hudecová, doc. P. Jusko, Dr. L. Vavrinčíková, Dr. A. Gregorová).

V rokoch 2007 – 2009 bola zodpovednou riešiteľkou výskumného projektu VEGA č. 1/4527/07 pod názvom *Profesionálne kompetencie sociálnych pedagógov v oblasti prevencie sociálnej patológie u detí a mládeže*. Cieľom tohto projektu je analýza profesionálnych kompetencí sociálnych pedagógov v SR a v iných krajinách EÚ s osobitným zreteľom na oblasť prevencie sociálno-patologických javov u detí a mládeže. Do riešenia tejto úlohy boli zapojené aj ďalšie sociálne pedagogické Katedry pedagogiky, menovite: doc. I. Emmerová, Dr. M. Niklová, Dr. L. Kamarášová, Mgr. E. Sukupová a ďalšie. K významnému výstupom z tejto úlohy možno zaradiť viaceré práce monografického charakteru, napr. Hroncová, J. Emmerová, I. a kol.: *Sociálna pedagogika. Vývoj a súčasný stav* (2009), Hroncová, J. – Walancík, M. a kol. *Vybrané problémy slovenskej a poľskej sociálnej pedagogiky* (2009) a zborníky z medzinárodnej vedeckej konferencie Socialia 2007 pod názvom *Prevencia sociálnopatologických javov u detí, mládeže a dospelých* (2008) a Socialia 2009 pod názvom *Profesionálne kompetencie sociálnych pedagógov a sociálnych pracovníkov v teórii a praxi v SR a v iných krajinách EÚ*. (2009). Na obidvoch medzinárodných konferenciach Socialia 2007 a 2009 vystúpila J. Hroncová s hlavnými referátmi v plenárnom rokovani a bola ich hlavnou vedeckou garantkou. Popri týchto prácach boli výsledky výskumnej úlohy prezentované aj na viacerých domácich a zahraničných konferenciach (napr. na konferencii *Sociálna pedagogika, sociálna práca a sociálna andragogika – aktuálne otázky teórie a praxe*, ktorá sa konala 1. – 2. októbra 2007 v Spišskej Novej Vsi a na medzinárodnej vedeckej konferencii *Súčasný stav sociálnej pedagogiky v strednej Európe – súčasný stav a perspektívy*, ktorá sa uskutočnila v apríli 2009 na IMS v Brne, kde J. Hroncová vystúpila s referátom *Sociálna pedagogika v SR v teórii a praxi – história a súčasnosť* a boli tiež publikované vo vedeckej pedagogickej tlači a nás i v zahraničí.

V súčasnosti je prof. J. Hroncová zapojená ako zástupkyňa vedúceho riešiteľa prof. L. Višňovského, CSc. do riešenia projektu VEGA č. 1/0257/08 pod názvom *Dôsledky transformačných procesov v Slovenskej republike na rodiny v Banskobystrickom kraji*. Jedným z čiastkových výstupov tejto úlohy je jej hlavný referát *Premeny slovenskej rodiny v kontexte transformačných a integračných*

procesov na medzinárodnej konferencii na Pedagogickej fakulte UP v Olomouci pod názvom *Problémy současné rodiny a náhradní rodinná péče*, ktorá sa konala 24. – 25. 6. 2009.

Vedeckovýskumná činnosť prof. J. Hroncovej sa ťažiskovo zameriavala najmä na oblasti sociálnej pedagogiky, kompetencií sociálnych pedagógov a sociálno-patologické javy u detí a mládeže s osobitným zreteľom na analýzu rodinného prostredia mladých delikventov a toxikomanov a na dôsledky transformačných procesov na slovenskú rodinu.

Problematike sociálnej pedagogiky sa J. Hroncová začala venovať pod vplyvom prof. O. Baláža od roku 1978, keď nastúpila do internej vedeckej aspirantúry pod jeho vedením do Ústavu experimentálnej pedagogiky SAV v Bratislave na oddelení sociálnej pedagogiky.

Otázkam sociálnej pedagogiky sa venuje J. Hroncová vo viacerých publikáciach a príspevkoch. Sociálno-výchovnej problematike je venovaná jej podkapitola o čitateľských záujmoch žiakov základných škôl vo vzťahu k sociálemu prostrediu v knihe O. Baláža a kol. *Sociálne aspekty výchovy* (1981).

Objasňovaniu vzťahu sociálnej pedagogiky a sociálnej práce sú venované aj príspevky v časopise *Pedagogická revue* (*Analýza vzťahu sociálnej pedagogiky a sociálnej práce*, 1999, č. 3.) a v časopise *Pedagogická orientácia* (*Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce ako vedných disciplín a učebných odborov*, 1999, č. 3.). Problematiku vzťahu sociálnej pedagogiky a sociálnej práce reflekтуje aj príspevok na vedeckej konferencii „*Súčasný stav sociálnej pedagogiky na Slovensku*“, ktorá sa konala na FF UK v Bratislave v roku 1999 pod názvom „*Analýza vzťahu sociálnej pedagogiky a sociálnej práce ako vedných disciplín a učebných odborov*“.

Uverejnený je v rovnomennom zborníku (2000). Vzťahom sociálnej pedagogiky a sociálnej práce sa J. Hroncová zaoberala aj na vedeckom seminári, ktorý organizoval Ústav sociálnych studií Pedagogickej fakulty UHK v Hradci Králové v roku 2001. Príspevky boli publikované v zborníku Socialia 2001.

Otázkam sociálnej pedagogiky sa J. Hroncová venuje v mnohých príspevkoch vo vedeckých časopisoch a zborníkoch, napr.: *Sociálna pedagogika – vývin a súčasný stav*. (In: *Pedagogická revue* 2005, č. 1) *Sociálna pedagogika – vývinové tendencie a súčasný stav*. (In: *Sociálny pedagóg. Zborník z konferencie. Bratislava, 2005.*) *História a súčasnosť sociálnej pedagogiky*. (Acta Universitatis Matthaei Belii. 2004, č. 8).

Zo zahraničných príspevkov prof. Hroncového patria z oblasti sociálnej pedagogiky k najvýznamnejším: *Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce ako vedných disciplín a študijných odborov.* (In: Zborník *Sociálni pedagogika ako vedecká a spoločensky užitná disciplína*. Brno : IMS, 2000). *Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce – história a súčasnosť.* (In: Socialia 2001. Olomouc, 2004) *Vývinové tendencie a súčasný stav sociálnej pedagogiky.* (In: *Konstituování Sociální pedagogiky jako vědeckého oboru.* Brno : IMS, 2004). *Relacia medzi pedagogika spoločna a pracca sozialna, historia i wspolczesnosć.* (In: Auxilium sociale. 2005, č. 2) *History and present situation of social pedagogy.* (In: The New Educational Review. 2005, č. 1.) *Sociálna pedagogika – vývojové tendencie a súčasný stav.* (In: Pedagogická orientace. 2005, č. 2, s. 87 – 113).

Podľa O. Baláža „medzi publikáciami z posledných 10 rokov vyniká dielo J. Hroncová (vedúca autorka) – A. Hudecová – T. Matulayová: *Sociálna pedagogika a sociálna práca*, 2000, ktorú vydala Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici.“¹ Toto dielo vyšlo aj v roku 2001. Ďalšou monografiou o sociálnej pedagogike je publikácia Hroncová, J. – Emmerová, I.: *Sociálna pedagogika* z roku 2004, ktorá vyšla na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici.²

Podľa J. Hroncové „predmetom sociálnej pedagogiky ako špeciálnej pedagogickej vedy sú sociálne aspekty výchovy a vývinu osobnosti. Zameriava sa na „tretiu oblasť výchovy“, v rámci ktorej intervenuje do procesov socializácie najmä u ohrozených a sociálne znevýhodnených skupín detí a mládeže, ale aj dospelých. Napomáha rodine a škole riešiť krízové situácie a predchádzať vzniku dysfunkčných procesov. Jej cieľom je výchova k svojpomoci, obnovenie normality človeka a snaha o zlepšenie spoločenských podmienok, v ktorých žije.“³

V roku 2007 ako vedúca autorského kolektívu vydala J. Hroncová publikáciu pri príležitosti výročia 85. rokov prof. PhDr. Ondreja Baláža, DrSc. Hroncová,

¹ BALÁŽ, O.: International cooperation – the priority of ongoing social pedagogy development. In: *The New Educational Review*. 2004, č. 2, s. 6.

² Bližšie viď HRONCOVÁ, J. EMMEROVÁ, I. KRAUS, B. a kol.: *Dejiny sociálnej pedagogiky. Vybrané problémy*. Banská Bystrica: 2007, s. 162 – 165.

³ HRONCOVÁ, J. – EMMEROVÁ, I.: *Sociálna pedagogika*. Banská Bystrica, 2004, s. 44.

J. – Staňová, J. a kol.: *Život a dielo prof. Ondreja Baláža (K otázkam sociálnej pedagogiky)*. J. Hroncová píše: „Tento prácou chceme predovšetkým vyjadriť úprimné podakovanie a úctu „malému veľkému človeku“, ktorý patrí k vrcholným predstaviteľom slovenskej pedagogiky a osobitne pedagogiky sociálnej, ktorá vďaka nemu na Slovensku pred rokom 1989 vznikla a rozvíjala sa.“⁴ Na spracovaní publikácie sa ďalej podieľali I. Emmerová, M. Maťová a L. Kamarášová, ktoré patria k jej doktorandkám a možno ich zaradiť medzi predstaviteľky „Banskobystrickej školy sociálnej pedagogiky“.

Medzi najnovšie a najvýznamnejšie publikácie „Banskobystrickej školy sociálnej pedagogiky“, v ktorých bola J. Hroncová vedúcou autorského kolektívu a sú orientované na sociálnu pedagogiku patria: J. Hroncová, J. Emmerová, I. Kraus, B. a kol.: *Dejiny sociálnej pedagogiky* (Banská Bystrica 2007). Kniha vyšla aj v Čechách pod názvom *K dejinám sociálnej pedagogiky v Európe* (Ústí nad Labem 2008). Tieto publikácie sú výnimocné v tom, že predstavujú prvú publikáciu venovanú dejinám sociálnej pedagogiky na Slovensku a v Čechách. Ďalej je to publikácia Hroncová, J., Walancik, M. a kol.: *Vybrané problémy slovenskej a polskej sociálnej pedagogiky* (Banská Bystrica 2009) a najmä publikácia Hroncová, J.-Emmerová, I. a kol.: *Sociálna pedagogika. Vývoj a súčasný stav* (Banská Bystrica 2009). Na spracovaní týchto publikácií sa v značnej miere podieľali aj ďalšie členky Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici – Dr. M. Niklová, Dr. L. Kamarášová, Dr. K. Gežová a tiež externí pracovníci katedry, napr. Dr. D. Paučíková, Ing. M. Hronec, PhD. a iní.

Veľmi pozitívne treba hodnotiť skutočnosť, že prof. J. Hroncová s ďalšími členkami katedry (I. Emmerová, M. Niklová, L. Kamarášová) úzko spolupracujú pri rozvíjaní sociálnej pedagogiky s inými vysokými školami v SR a najmä v zahraničí. Osobitne treba vyzdvihnuť ich spoluprácu s Institutom mezioborových studií v Brne (doc. Z. Bakošová, Dr. M. Bargel), Pedagogickou fakultou UHK v Hradci Králové (prof. B. Kraus) a Katedrou sociálnej pedagogiky Slezskej univerzity v Katowiciach (prof. A.R. Winnicki, Dr. M. Walancik).

V publikácej činnosti venuje J. Hroncová ďalej výraznú pozornosť otázkam sociálnej patológie a sociál-

nopatologických javov a ich prevencie. Aj tu je vedúcou autorkou viacerých monografií, tiež autorkou mnohých príspevkov, ktoré sa dotýkajú tejto problematiky, napr.: Hroncová, J. a i.: *Sociálna patológia*. (Banská Bystrica, 2004), Hroncová, J. a i.: *Sociálna patológia a jej prevencia* (Banská Bystrica 2004), Hroncová, J. – Kraus, B. a kol.: *Sociálna patológia pre sociálnych pracovníkov a pedagógov*. (Banská Bystrica, 2006), Kraus, B. – Hroncová, J. a kol.: *Sociální patologie*, ktorá vyšla v Hradci Králové na Pedagogickej fakulte UHK v roku 2007 a najnovšia práca Prunner, P. Hroncová, J.: *Pedagogické a psychologické aspekty patologického hráčstva* (Banská Bystrica 2009). Z príspevkov v zborníkoch a časopisoch uvedieme aspoň niektoré: „Príčiny a specifická kriminalita mladistvých Rómov na Slovensku“ (Banská Bystrica, 2005), „Príčiny kriminality mládeže a možnosti jej prevencie v podmienkach školstva“ (Trnava, 2006), „The roots and specifics of juvenile criminality among the Romani people in Slovakia“ (The New Educational Review, 2005), „The influence of Transformation Processes on the Family in the Slovak republic“ (The New Educational Review 2008), „The roots and specifics of juvenile criminality among the Romani people in Slovakia“ (Opole, 2006), „A szociálpatológiai jelenségek megelőzése a szociálpedagógia területén – múlt, jelen és a jövő“ (Budapest, 2009) a iné.

Medzi iné práce možno zaradiť práce monografického charakteru, ktoré sú venované osobnostiam slovenskej pedagogiky. Sem patria: Hroncová, J. Staňová, J. a kol.: *Život a dielo prof. Ondreja Baláža. K otázkam sociálnej pedagogiky* (Banská Bystrica, 2007) a prácu Hroncová, J. Gežová, K.: *Osobnosti pedagogiky. Prof. PhDr. Ludovít Višňovský, CSc.* (Banská Bystrica, 2009).

Celkovo je J. Hroncová autorkou a spoluautorkou 10 monografií v SR a 2 monografií v zahraničí a 3 vysokoškolských učebných textov. Publikovala vyše 150 vedeckých príspevkov v časopisoch a zborníkoch doma a v zahraničí. Na svoje diela má vyše 500 domáčich a zahraničných citácií.

Iné aktivity

Jolana Hroncová sa od svojho príchodu na Pedagogickú fakultu popri pedagogickej, vedeckovýskumnnej a publikácej činnosti veľmi aktívne zapájala aj do činností rôznych pedagogických a štátnych inštitúcií. Dlhodobo pôsobila ako predsedníčka Krajskej pobočky Slovenskej pedagogickej spoločnosti v Banskej Bystrici a tiež ako členka jej

Ústredného výboru v Bratislave. Z titulu tejto funkcie participovala ako hlavná garantka na príprave a realizácii cyklu piatich komeniologických seminárov, ktoré boli realizované v spolupráci s pedagógmi iných vysokých škôl a komeniologických pracovisk na Slovensku (Prešov a Bratislava) a v Čechách (Praha, Přerov). Z Katedry pedagogiky PF v Banskej Bystrici sa na ich realizáciu aktívne podieľali prof. J. Mikleš, PhDr. V. Kováčová, doc. D. Kováčiková, PhDr. E. Turanská a iní. Okrem týchto konferencií patrila J. Hroncová medzi hlavné garantky konferencí Socialia 2007, 2009 (aj s doc. A. Hudecovou, mim. prof.) a bola často členkou vedeckých výborov konferencií organizovaných na iných vysokých školách v SR a v zahraničí.

Jubilantka je dlhodobo členkou Executivity expertnej komisie pre prevenciu drogových závislostí pri Výbere ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog pri Úrade vlády Slovenskej republiky. Bola predsedníčkou Expertnej skupiny pre odbornú a organizačnú prípravu analytickej štúdie a koncepcie prevencie kriminality a iných sociálnopatologických javov u detí a mládeže pri Národnej spoločnosti pre prevenciu kriminality, trestného práva a súdnicstva. V súčasnosti je členkou Sekcie sociálnej pedagogiky v Slovenskej pedagogickej spoločnosti pri SAV.

Bohatá je aj editorská činnosť prof. J. Hroncovej. Bola vedeckou redaktorkou vedeckých zborníkov PF UMB č. 1 – 5, ďalej vedeckou redaktorkou Zborníkov vedeckovýskumných prác Katedry pedagogiky č. 1 – 5., vedeckou redaktorkou viacerých monografií a zborníkov Socialia 2007 a 2009 a iných zborníkov. Ako bývalá prodejkanka pre vedu PF UMB sa podieľala vo funkcii vedeckej redaktorky za SR na organizačnej príprave a tvorbe štatútu medzinárodného periodika The New Educational Review (spolu s bývalou dekanou PF UMB prof. PhDr. Beatou Kosovou, CSc., terazšou rektorkou UMB, ktorá bola jednou z hlavných spoluzakladateľiek tohto významného časopisu), kde je teraz členkou vedeckej rady časopisu. Ďalej je členkou vedeckej rady poľského časopisu Auxilium Sociale Novum a členkou redakčnej rady Mládež a spoločnosti.

Počas pôsobenia na PF UMB prešla J. Hroncová viacerými funkiami. Najprv bola vedúcou oddelenia na Katedre pedagogiky DMH a SPP, v rokoch 1996 – 2002 pôsobila vo funkcii vedúcej katedry a v rokoch 2002 – 2005 vo funkcii prodejkanky pre vedu a výskum na PF UMB. Dlhodobo je členkou Vedeckej rady PF UMB, ďalej členkou Vedeckej rady UMB a pôsobila i v ďalších funkciach, napr. bola členkou Akademického

senátu PF UMB a členkou Akademického senátu UMB.

Pri celkovom hodnotení prínosu osobnosti prof. Jolany Hroncovej, PhD. v oblasti pedagogických, publikáčnych a vedeckovýskumných aktivít možno konštatovať, že výsledky jej činnosti prešahujú rámec Pedagogickej fakulty UMB a v súčasnosti sa svojim dielom zaraďuje medzi najvýznamnejšie osobnosti sociálnej pedagogiky nielen na Slovensku, ale aj v strednej Európe. Oceníť treba tiež jej prínos v oblasti kvalifikačného rastu u kolegov nielen na PF UMB, ale aj na iných vysokých školách na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Príkladom pre ostatných kolegov môže byť prof. Hroncová aj v tom, že počas svojej vyše 30-ročnej kariéry úspešne sklíbila svoju profesionálnu a materskú rolu, čo vzhľadom k jej životným okolnostiam nebolo vždy ľahké.

Do ďalších rokov Tvojho života Ti želáme, milá paní profesorka Jolka, v mene celej Katedry pedagogiky predovšetkým dobré zdravie, životný optimizmus, radosť v kruhu rodiny a ďalšie pracovné úspechy v prospech katedry, ale v menej náročnom tempe ako doteraz.

*prof. PhDr. Ľudovít Višňovský, CSc.
doc. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD.*

Jubilant profesor Michal Harpáň

Dňa 27. októbra sme si pripomenuli krásne životné jubileum – 65 rokov – významného slovenského literárneho vedca, prekladateľa, vysokoškolského učiteľa a nášho kolegu prof. PhDr. Michala Harpáňa.

Michal Harpáň sa narodil 27. októbra 1944 v Kysači vo vtedajšej Juhoslávii. Študoval na Filozofickej fakulte v Novom Sade, odbor juhoslovanská literatúra (1968). Postgraduálne štúdium ukončil na Filologickej fakulte v Belehrade obhajobou magisterskej práce *Slovenský a srbský nadrealizmus – paralela* (1973), doktorát literárnych vied získal na Filozofickej fakulte v Novom Sade obhajobou dizertačnej práce *Poézia a poetika Michala Babinku* (1978). Od roku 1969 pracuje na Filozofickej fakulte v Novom Sade, naďalej ako asistent pre slovenskú literatúru a teóriu literatúry, potom ako docent (1979), mimoriadny profesor (1984) a riadny profesor (1989). Od roku 1986 je vedúcim Katedry slovakistiky na Filozofickej fakulte v Novom Sade, slovenskú literatúru prednáša aj na Filozofickej fakulte v Belehrade od roku 1989 a na Vysokej škole pedagogickej v Segedíne, prednášal i na Učiteľskej fakulte v Sombore na slovenskom oddelení v Báčskom Petrovci. Od roku 2005 pôsobí na Univerzite Mateja Bela, najprv na Katedre slovakistiky Filologickej fakulty a po zlúčení katedier na Katedre slovenského jazyka a literatúry, oddelení prekladateľstva a tlmočníctva – ako garant, profesor, konzultant a oponent diplomových a dizertačných prác. Jeho hlavným vedecko-pedagogickým zameraním sú teória a dejiny literatúry a literárna komparatistika. Je členom Vedeckej rady Univerzity Mateja Bela, zúčastňuje sa na organizovaní konferencií FHV (Analytické sondy do textu a ī.) a na projektovej činnosti Katedry

Profesor Harpáň s mladými translatológmi KSJL FHV

slovenského jazyka a v rámci nej na oddelení prekladateľstva a tlmočníctva. Spomenul by som najmä projekt *Spoločné paralely a diverzity Slovenska a južnej Európy*, na ktorom mám spolu s ním (a ďalšími kolegami – Dr. Huťková, Dr. Čulenová, Dr. Prando, Mgr. Murgašová) česť participovať.

Dôležitá je vedecká a edičná činnosť Michala Harpáňa. Vydal diela *Priestory imaginácie* (1974), *Kritické komentáre* (1978), *Poézia a poetika Michala Babinku* (1980), *Teória literatúry* (1986), ktorá sa, v prepracovanom a doplnenom vydani, dočkala ďalších štyroch reedícii v roku 1996, 2004 (dve vydania) a 2009,

Premeny rozprávania (1990), *O Pa'ovi Bohušovi* (1999), *Zápas o identitu* (2000), *Literárne paradigmy* (2004), *Texty a kontexty* (2004), *S literárnu vedou a kritikou* (2005), *Predslovy a doslovov* (2009), spolupracoval na najnovších *Dejinách slovenskej literatúry* (ktorých zostavateľom je prof. Imrich Sedlák, dlhorčne vedecky a pedagogicky spojený s Katedrou slovakistiky bývalej Filologickej fakulty). Dlhoročne pôsobil ako kritik a šéfredaktor literárneho časopisu *Nový život* (1974 – 1981), dnes sa spolupo-dieľa na vydávaní *Slovakistického zborníka* (doteraz vyšli tri), prekladá umeleckú prózu a literárnu vedu. Nosný je najmä jeho prínos do slovensko-srbských (medzi)literárnych vzťahov a do kontextu tzv. krajanskej literatúry. Je členom Obce slovenských spisovateľov, Spolku vojvodinských spisovateľov a Spolku vojvodinských slovakistov.

Za jeho bohatú vedeckú prácu bol viackrát ocenéný – získal Cenu vydavateľstva Obzor, Cenu Samosprávneho záujmového

spoločenstva Vojvodiny, Cenu Spolku slovenských spisovateľov za prínos do slovenskej literatúry, Zlatú medailu Filozofickej fakulty UK za pedagogickú a literárnovednú činnosť, Cenu P. O. Hviezdoslava za preklad a propagáciu slovenskej literatúry v zahraničí, vyznamenanie ministra kultúry a Striebornú plaketu ministra zahraničných vecí.

Okrem spomínaných bohatých vedecko-pedagogických aktivít navždy ostal radcom, spolupracovníkom, kolegom a priateľom. Vážený pán profesor, milý Michal, všetko najlepšie k Tvojmu jubileu, veľa tvorivých súl, ako i zdravia, šťastia v pracovnom i v osobnom živote.

PhDr. Ivan Šuša, PhD.
vedúci oddelenia prekladatelstva
a tlmočníctva KSJL FHV UMB

NAŠI JUBILANTI

Viaceri zamestnanci univerzity oslavia v období mesiacov **november – december 2009** významné životné jubileum. V mene všetkých zamestnancov, študentov a priateľov univerzity im srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme všetko najlepšie, veľa pevného zdravia, šťastia a spokojnosti v osobnom i profesionálnom živote.

Redakčná rada

*Prof. PaedDr. Vojtech Korim, CSc.
akad. maliar Milan Hnat, ArtD.
PhDr. Tatiana Tomčíková, PhD.
Doc. Ing. JUDr. Eva Hudecová, CSc.
Doc. PhDr. Marta Flešková, CSc.
Ing. Mária Horehájová, PhD.*

*PhDr. Daniela Koval'ová, PhD.
Mgr. Beata Štotová
Anna Adamové
Alena Sumráková
Anna Voskárová
Oto Švec*

PRÍSPEVKY FAKÚLT

Identita, Občianstvo a Demokracia – 20 rokov po

Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov úspešne pokračuje v spoluorganizácii súriednej konferencie s medzinárodnými vedeckými konferenciemi. Tentokrát v spolupráci s Univerzitou Champagne-Ardenne v Remeši, Právnickou fakultou Univerzity v Oradei a najmä vedeckovýskumnou skupinou GRAPEV a Belgicko-poľským kultúrnym centrom sme zavítali do belgického regiónu Hainaut. Pri príležitosti 20. výročia pádu totalitných režimov v strednej a východnej Európe sa desiatka pedagógov, poltucta doktorandov a tucet frankofónnych študentov asociácie EFPOLIT spolupodieľala na príprave konferencie pod názvom „*Identita, Občianstvo a Demokracia – 20 rokov po*“. Touto konferenciou sme nadviazali na medzinárodnú vedeckú konferenciu „*Univerzity strednej Európy – 20 rokov po*“, ktorú sme pripravili v júni 2009 v Banskej Bystrici v kooperácii troch fakúlt UMB (FHV, EF a FPVaMV) za nemalej podpory Univerzity Champagne-Ardenne v Remeši.

Cieľom konferencie v belgickom meste Charleroi bolo zhodnotiť dvadsaťročné obdobie demokratizačných procesov a implikácie pre ďalší vývoj občianskych spoločností. Účastníci upozornili na zmeny, ktoré sa uskutočnili v strednej a východnej Európe a permanentný vývoj inštitucionálnych a politických systémov Európskej únie. Na základe prieniku metodologických postupov (interdisciplinárneho, multinárodného, komparatívneho, aj deskriptívneho), cieľom zúčastnených bolo ponúknutie zhnutie situácie v členských a kandidátskych krajinách EÚ a ich

susedov. Zámerom konferencie bolo aj sprístupniť tému širšej verejnosti a priblížiť problémy a perspektívy fungovania EÚ cez prizmus identity, občianstva a demokracie. Konferencia sústredila príspevky z rôznych oblastí, ktoré boli rozdelené do troch sekcii: 1. Demokracia vo všetkých svojich štadiach: súčasná a budúca agenda EÚ a jej susedov; 2. Európske identity a občianstvo, 3. Média a európska štruktúra.

Účastníci sa zhodli na tom, že formovanie občianskej spoločnosti nie je v krajinách strednej a východnej Európy uzatvoreným

procesom. Príspevky poukázali na dôležitosť spolupráce lokálnych, národných aj regionálnych aktérov. Výstupy z konferencie budú publikované ako už tradične v renomovanom bruselskom vydavateľstve Brulyant.

Konferencia poskytla priestor pre interkultúrny dialóg o vyššie zmienených témach a prispela tak k pochopeniu výziev, ktorých v súčasnosti EÚ čeli. Prínosom pre interkultúrnu výmenu boli aj prezentácie skúseností slovenských doktorandov pre študentov hostujúcich univerzity v Charleroi, najmä v súvislosti s rozšírením možnosti cestovať a využívať študentské mobility (Erasmus Mundus) po novembri 1989. Sociálnou dimenziou in-

terkultúrneho dialógu bola prezentácia kulinárskych a hudobých tradícií zo strany organizátorov.

FPVaMV a ďalší zástupcovia UMB, sa svojou účasťou na konferencii zapojili do aktívneho hľadania riešenia ako prekonať rozpor medzi národnou a európskou identitou a do definovania základných hodnôt potrebných pre budúcnosť Európy.

Mgr. Ivana Ondrušková
doktoranka Katedry bezpečnostných štúdií
FPVaMV UMB

Ministri zahraničných vecí Maďarskej republiky a Slovenskej republiky na FPVaMV UMB

Dňa 3. 11. 2009 navštívil FPVaMV UMB minister zahraničných vecí Maďarskej republiky Péter Baláz s spolu s ministrom zahraničných vecí SR Miroslavom Lajčákom.

Táto návšteva bola organizovaná v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky a Fakultou politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela.

V aule fakulty odznala prednáška na tému V4 – regional cooperation (V4 – regionálna spolupráca).

Zdroj: www.fpvmv.umb.sk

Okrúhly stôl v Kyjeve o klimatických zmenách a návšteva partnerskej univerzity v Kremenčuku

V dňoch 22. – 28. septembra absolvovala trojčlenná skupina učiteľov z Fakulty prírodných vied pracovnú cestu na Ukrajinu. Cesta sa uskutočnila na pozvanie Fulbrightovej nadácie a Fakulty prírodných vied Štátnej univerzity Michaila Ostrogradského v Kremenčuku, s ktorou má naša fakulta podpísanú bilaterálnu zmluvu o spolupráci.

Našou prvou zastávkou na Ukrajine bol Kyjev, kde sa konal okrúhly stôl na tému o vplyve meniacich sa klimatických podmienok na živé organizmy (*Climate change: global challenges-local*

actions). Okrúhly stôl zorganizovala k americko-ukrajinskému projektu Fulbrightova nadácia na Ukrajine Štátna univerzita v Kremenčuku a Centrum pre udržateľný rozvoj a ekologickú výchovu v Kyjeve. Okrem nás bol medzi pozvanými hostami aj Timothy Standaert, zástupca Veľvyslanectva USA na Ukrajine. Zasadnutie otvoril Dr. Myron Stachiv, riaditeľ Fulbrightovej nadácie a okrúhly stôl moderovali prof. Valentína Pidlisniuk z univerzity v Kremenčuku a prof. Harry Kaya z Kalifornskej univerzity (USA). Za záujmu médií a študentov ekologických disciplín odzneli v prednáškovej sále Ukrajinskej akadémie vied prezentácie amerických a ukrajinských odborníkov z prvej etapy riešenia spoločného projektu. Našu fakultu a univerzitu reprezentovali svojimi odbornými príspevkami Ing. Marek Drimal, PhD., ktorý prítomných oboznámil so stavom legislatívnych opatrení

pri ochrane životného prostredia v Slovenskej republike a RNDr. Eva Štrbová, PhD., ktorá referovala o dopade klimatických zmien na vybrané druhy našej fauny, obidvaja z katedry Environmentálneho manažérstva FPV UMB. V diskusii ocenili účastníci okrúhleho stola príspevky slovenských autorov a ponúkli nám partnerstvo pri ďalšom pokračovaní ich spoločného projektu. Dvojdňový pracovný pobyt v Kyjeve sme ukončili prehliadkou svetoznámeho starobylého pravoslávneho kláštorného komplexu – Kyjevsko-pečorskéj lavry.

Druhou zastávkou bol Kremenčuk. Mesto založené v 16. stor., rozprestierajúce sa prevažne na ľavom brehu štvrtnej najdlhšej európskej rieky, Dnepra, ktoré v čase 2. svetovej vojny bolo takmer úplne zničené. Dnes má 230 tisíc obyvateľov a s ťažkým strojárenstvom a najväčšou olejovou rafinériou vo východnej Európe je priemyselným centrom Poltavskej oblasti. Štátna univerzita v Kremenčuku vznikla v r. 1960 a nesie meno po slávnom ukrajinskom matematikovi Michailovi Ostrogradskom (1801 – 1861). Univerzita má sedem fakult: prírodné vedy,

právo, manažment, ekonómiu, fakultu elektroniky a výpočtového inžinierstva, a ďalšie dve fakulty sú orientované na prípravu odborníkov pre strojárenský a automobilový priemysel. Na univerzite študuje v dennej a externej forme približne 10 000 študentov.

V Kremenčuku nás prijali veľmi srdcne a s príslovečnou slovanskou pohostinnosťou. Opakovane si čas pre nás našiel rektor univerzity, prof. Michail Zagirniak, dekaní fakult prírodných vied a manažmentu, prof. Volodymyr Šmandij a doc. Andrij Počtoviuk. O Slovensku a našej univerzite už vedeli takmer všetci, s ktorými sme sa stretli, či už z univerzitnej alebo regionálnej tlače, alebo z násteniek v priestoroch univerzity. Pravdepovediac najlepšiu reklamu nám urobili ukrajinskí študenti a pedagógovia, ktorí boli na našej fakulte v máji tohto roku a v rámci terénnych ekologických cvičení mali možnosť spoznať okolie Banskej Bystrice, Nízke a Vysoké Tatry.

Nás program, pripravený hostiteľmi veľmi precízne, bol kombináciou pracovných povinností a spoločenských akcií. Na Fakulte prírodných vied si mohli poslucháči študujúci ekológiu vypočuť prednášky o znečistení spodných vôd v strednej Európe arzénom z ukončeného medzinárodného projektu ASHRAM (Ing. M. Drimal, PhD.), o vplyve poľnohospodárstva na heliofilné motýle a o možnostiach hodnotenia kvality životného prostredia v mestskej aglomerácii na základe modelovej skupiny živočíchov (RNDr. E. Štrbová, PhD.). V pracovnej diskusii s učiteľmi a doktorandmi fakulty sme si vymenili skúsenosti o fungovaní vysokoškolských systémov v obidvoch krajinách, obsahovej náplni študijných programov, uplatnení absolventov bakalárskeho štúdia v praxi a o možnostiach ako čo najefektívnejšie realizovať

vzájomnú výmenu učiteľov a študentov. Konkrétnym výsledkom našej návštevy bola dohoda o organizácii medzinárodnej súťaže prehliadky študentských vedeckých prác z prírodrovedných odborov – za účasti našich a ukrajinských študentov – ktorá sa uskutoční 8. apríla 2010 v Banskej Bystrici a neskôr, 14. apríla 2010 v Kremenčuku, kde má táto súťaž tradíciu celoukrajinskej

prehliadky. Okrem toho naši študenti vycestujú na Ukrajinu znova v júni budúceho roku s cieľom spoznať biotopy Dnepru v Národnej rezervácii v okolí Kremenčuku a v tom istom čase prídu ukrajinskí študenti opäť k nám, na Slovensko.

Zo spoločenských akcií bola pre nás nezabudnuteľným zážitkom slávnostná akadémia Fakulty manažmentu pri príležitosti 12. výročia jej založenia, plavba loďou po Dnepri alebo návšteva kozáckej usadlosti s ukázkami bojového umenia a kultúry kozákov a ochutnávka ich typických jedál, boršču a kaše z hrubej múky a lisovaných zemiakov.

Tých pár jesenných dní ubehlo na Ukrajine prirýchlo. Sme však radi, že sme si našli tak vzácného partnera a sme presvedčení, že rozvíjajúca sa vzájomná spolupráca bude prospešná pre viaceré fakulty obidvoch našich univerzít.

*doc. RNDr. Roman Alberty, CSc.
prodekan pre vedu, výskum
a medzinárodnú spoluprácu FPV UMB*

Akreditovaný kurz Manažér kvality na Ekonomickej fakulte

Ekonomická fakulta v Banskej Bystrici zorganizovala v počadí už tretí ročník kurzu „Manažér kvality“, prvýkrát akreditovaný Ministerstvom školstva SR. Garantom kurzu a zároveň lektorkou bola doc. Ing. Helena Čierna, PhD., predstaviteľka pre kvalitu na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela. Vybrané témy kurzu lektorovali Ing. Denisa Malá, PhD. a Ing. Martina Minárová, PhD., ktoré sú zároveň odbornými asistentkami na Katedre ekonomiky a manažmentu podniku.

Kurzu sa zúčastnilo 27 študentov všetkých študijných odborov a 5 odborníkov z praxe. Kurz sa konal v dňoch 8. – 10. októbra 2009. Bol určený pre študentov, ktorí už mali absolvované predmety z oblasti kvality, ako sú manažérstvo kvality služieb, nástroje kvality a ekonomika kvality. Obsahom kurzu bolo formou prednášok a riešenia prípadových štúdií v praktických častiach workshopu vysvetliť princípy kvality, zavedenie systému kvality do organizácií, mapovanie procesov s požiadavkami normy STN EN ISO 9001:2009. Práve prítomnosťou odborníkov z praxe vzniklo zaujímavé prepojenie teórie s praxou, čo bolo obohatením pre všetkých zúčastnených.

Na záver kurzu účastníci absolvovali záverečný test. Na základe výsledkov záverečného testu absolventi kurzu získali

certifikát odbornej spôsobilosti v oblasti riadenia systémov kvality, ktorý môžu využiť v praktickom živote. Certifikáty dostali v slovenskej a anglickej mutácii. Uplatnenie študentov na trhu práce so získaným certifikátom predstavuje pre nich širšie možnosti a flexibilitu v uplatnení sa na trhu práce. Pre odborníkov z praxe získanie certifikátu znamená priame využitie získaných vedomostí pri výkone ich každodennej práce v organizácii, čo prináša konkurenčnú výhodu v podmienkach globalizácie.

Ing. Martina Minárová, PhD.
Katedra ekonomiky a manažmentu podniku
Ekonomická fakulta UMB

Aktívna účasť PF UMB na medzinárodnej vedeckej konferencii EERA 2009 vo Viedni

V septembri 2009 sa vo Viedni uskutočnila európska konferencia zameraná na edukačný výskum (ECER – European Conference on Educational Research). Hlavným organizátorom tejto významnej vedeckej konferencie je každoročne Asociácia európskeho edukačného výskumu (EERA – European Educational Research Association), v roku 2009 v spolupráci s Viedenskou univerzitou (Universität Wien). Hlavnnej konferencii v dňoch 28. – 30. septembra predchádzala pre-konferencia predovšetkým pre mladých doktorandov (v dňoch 25. – 26.9.). Konferencie sa zúčastnilo cca 2000 pedagógov z celej Európy a z ostatných svetadielov, ktorí počas konferencie pracovali v cca 27 rôznych tematických sekciách.

Pedagogickú fakultu UMB na konferencii ECER 2009 reprezentovala doc. PaedDr. Dana Hanesová, PhD., a to svojím príspevkom *Development of Research on teachers and their*

Professional Activities before and after the 'Fall of Iron Curtain' v sekcií 17 *Histories of Education*.

Súčasné medzinárodné trendy pedeutorologického výskumu sa odrazujú v hlavnej téme konferencie *Theory and Evidence in European Educational Research* (Teória a dôkaz v európskom edukačnom výskume), upozorňujúcej na pretrvávajúce napätie medzi teóriou a výskumnými dôkazmi reality. Rôzne hľadiská tejto dilemy riešili odborníci zastupujúci celú paletu edukačných subdisciplín, v oblasti pedeutoroligie najmä príspevky zamerané na:

- hodnotenia učiteľských kompetencií (Chile, Írsko);
- stanovovanie profesionálnych štandardov pre učiteľov (Austrália) a učiteľské zručnosti (Fínsko, Anglicko);
- dilema medzi hodnotením práce učiteľov prostredníctvom štandardov a učiteľskou autonómiou (Austrália);

- postoje študentov k učiteľom, podporujúce vyučovanie orientované na kompetencie (napr. rakúsky projekt Bio-komp);
- profesionalizácia učiteľov, profesionálnych vedomostí učiteľov;
- kríza učiteľskej profesie – analýza výpovedí (Portugalsko);
- učiteľská identita (Fínsko);
- príprava učiteľa – profesionálka – intelektuálka, zapojeného do spoločnosti a komunity (Izrael);
- učitelia ako agenti morálky (Švédsko);
- problematika mentorstva nových učiteľov (Fínsko, Japonsko, Veľká Británia).

Aktívna účasť PF UMB na konferencii EERA 2009 bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0026-07.

doc. PaedDr. Dana Hanesová, PhD.
KETM Pedagogická fakulta UMB Banská Bystrica

Študentskou osobnosťou Slovenska školského roka 2008/2009 v kategórii ekonómia sa stal študent Ekonomickej fakulty UMB Tomáš Straňák

Dňa 24. novembra 2009 sa udeľovala v Bratislave prestížna národná cena Študentská osobnosť Slovenska školského roka 2008/2009. Ocenených bolo v jedenástich kategóriach 11 vysokoškolákov zo Slovenska. Vyhlasovateľom súťaže bol Junior Chamber International – Slovakia.

Top osobnosťou sa stala a Cenu prezidenta získala študentka Stavebnej fakulty TU Košice Daniela Očipová.

V kategórii ekonómia ocenili študenta Ekonomickej fakulty UMB Tomáša Straňáka, najmä za preklad učebnice *Mikroekonomia* do anglického jazyka a za autorstvo videosekvencí pre študentov.

(R)

Príďte medzi nás

Dňa 4. novembra 2009 sa v priestoroch Gymnázia Andreja Sládkoviča v Banskej Bystrici uskutočnil výchovný koncert s názvom ***Príďte medzi nás*** pre študentov 3. a 4. ročníka školy organizovaný Katedrou hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Týmto vystúpením sa účinkujúci (študenti 2. a 3. stupňa vysokoškolského štúdia pod gesciou prof. B. Felixa) snažili čo najviac priblížiť a predstaviť ponukajúce sa možnosti štúdia na Katedre hudobnej výchovy PF UMB. Jednotlivé hudobné čísla prechádzali rôznymi štýlmi a žánrami, od obdobia klasicizmu, cez folklór, muzikál až k súčasným skladbám pre zbor, husle, klavír, akordeón, spev. Prvým hudobným číslom *S. Mach – Husľový koncert 3. časť* (K. Kurtulík – klavír; L. Kurtulíková – husle) bolo žiakom preukázané, že každý dobrý muzikant by mal na svojom nástroji zahrať aj nejakú „klasiku“. Publikum bolo aktívne zapájané do priebehu koncertu spoločným spevom piesne brazílskeho pôvodu ***Samba do Brasil***, kedy sa zdalo, že sa hlasové skupiny medzi sebou pretekajú, kto si svoj hlas udrží a nenechá sa pomýliť iným hlasom. Veľmi pozitívne a povzbudzujúco zapôsobili na účinkujúcich reakcie študentov, ktorí bez váhania vystúpili na pódiu a detskými rytmickými nástrojmi sprevádzali spev svojich spolužiakov v publiku.

Dôkazom toho, že husle nemusia hrať len v sprievode klavíra, bolo vystúpenie P. Minára – husle a V. Martíkáňa – akordeón,

ktorí svoje muzikantské umenie predviedli ***Libertangom*** A. Piazollo a zmesou ***čardášov***, keď sa k nim pridala folklórnym spevom M. Vasiliová. Študenti mali možnosť vypočuť si a porovnať rôznosť techniky spevu „na dychu“ – správnym speváckym dychom (***Somewhere*** – L. Bernstein; M. Pastorková Kiseľová – spev; M. Šramková – klavír) a techniky s použitím „***hrdelného hlasu***“ (hudové piesne z východného Slovenska). Veľmi veselou a hravou skladbou pre klavír od J. Ježka – ***Bugatti step*** sa predvedla L. Hederová a ženský zbor prednesol ***Bernsteinovu I feel pretty***. Dôležité posteavenie dirigenta pre zbor potvrdili účinkujúci názornou ukázkou nácviku zborovej úpravy Beethovenovej ***Ody na radost***,

kde boli zapojení aj študenti, ktorí sa svojím spevom nechceli dať zahanbiť. Celý koncert sprevádzali konferencierky (L. Vrábelová, K. Goliašová), zapájajú do svojich prehovorov aj študentov, ktorí bez problémov odpovedali na otázky, ba niekedy sa aj súhlasne zapájali do ich voľného dialógu, ktorým uvádzali jednotlivé hudobné vstupy. Konferencierky na záver podčakovali aktívnomu publiku za pozornosť, spoluprácu a budúcim maturantom zaželali veľa úspechov pri maturitnej skúške s vierou, že sa s nimi budú stretávať ako so študentmi PF UMB.

Katarína Goliašová,
interná doktorandka KHv PF UMB

Kreatívna spolupráca

Spolupráca Katedry Európskych kultúrnych štúdií Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (KEKŠ) so Štátnej vedeckou knižnicou (ŠVK) v Banskej Bystrici je tradične na vysokej úrovni od samotného vzniku katedry. Prejavuje sa vo viacerých liniách. Pre študentov po ich príchode do 1. ročníka organizujeme *návštěvu služobným vchodom* s odborným výkladom o fungovaní knižnice, o jej možnostiach využitia. Prednášky a semináre často realizujeme v inšpiratívnom priestore ruského, nemeckého, britského centra, ktoré poskytujú veľa možností na zvládnutie penza učiva z profilových disciplín EKŠ.

V rámci Európskeho roka kreativity a inovácií pripravila Štátna vedecká knižnica podujatie *Kreatívna knižnica*, kde medzi pozvanými hostami boli aj zástupcovia katedry.

Pri otvorení podujatia rezonovali otázky *Ako pomáha knižnica pri zvládnutí cudzieho jazyka*. Odpoveďou bolo aj kultivované vystúpenie študentky KEKŠ Bc. Márie Bockovej, ktorá scénickým čítaním textu z Alchymistu podujatie otvorila. Táto študentka spolu s Bc. Katarínou Veselou už počas denného štúdia pracujú v knižnici. Dobrou správou pre ostatných študentov je, že Mária Bocková, vďaka znalosti ruského jazyka, ktorý si za 3 roky

štúdia osvojila, bola vyslaná na týždňový pobyt do Ruska, kde v tomto jazyku úspešne prezentovala svoje projekty: *Kreatívnym a pripraveným ľuďom sa darí nielen v roku kreativity a inovácií...*

Prepojenosť KEKŠ a ŠVK je aj prostredníctvom predmetov zaradených do študijného programu, ktoré zabezpečuje riaditeľka knižnice PhDr. Ol'ga Lauková. To je garancia vysokej profesionality, v tomto roku tak často pertraktovanej kreativity, ako aj prepojenosti študijného programu EKŠ s praxou.

*PaedDr. H. Bálintová, PhD.
vedúca KEKŠ FHV UMB*

Univerzitný miešaný spevácky zbor Mladosť na festivaloch v Hradci Králové a v Mikulove – Česká republika

11. – 14. jún 2009 zdá sa byť už dávno za nami. Pred nami je nový akademický rok, nový semester, nové plány... Kto by už myslel na to, čo bolo, na staré, na predošlý semester a ešte k tomu na jeho skúškové obdobie. Členom Univerzitného miešaného speváckeho zboru Mladosť pri Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici však bolo dopriate spríjemniť si tieto časy účinkovaním na Královéhradeckých slávnostiah zborového spevu (ďalej len KHSSZ) v Hradci Králové v už vyššie uvedenom dátume. Bol to zájazd, ktorý sme uzavreli koncertnú sezónu v akademickom roku 2008/2009. Spomienky naň vynorili sa nám pri našom nedávnom spoločnom stretnutí 4. 9. 2009, keď sme otvárali novú sezónu zborových akcií podujati, to hned účastou na XI. Medzinárodnom festivale speváckych zborov Kampanila 2009 v Mikulove. Podarilo sa nám ukončiť a začať jednotlivé sezóny práve účinkovaním u našich západných susedov, čo nás vedie k porovnananiu, že nie je zájazd ako zájazd, aj keď ide o Českú republiku.

Hoci KHSSZ majú v porovnaní s Kampanilou v Mikulove kratšiu tradíciu a sú obsiahlejšie, čo sa týka počtu zúčastnených zborov. Vo svojom VI. ročníku hostovala táto metropola východných Čiech 9 domácich a 3 zahraničné zby. Dozvedeli sme sa, že naša „Mladosť“ nie je na tomto festivale prvýkrát, a tiež to, ako to prezentovali organizátori slávností na čele s prezidentom festivalu prof. PhDr. Jiří Skopalom, CSc. a umeleckou riaditeľkou PaedDr. Danou Ludvíčkovou, že tento ročník bol zameraný na mládežnícke zby (vo vekovom rozpäti 15 – 24 rokov). Predzvestou dobrého začiatku tohto zájazdu bol už čas, v ktorom sa naštartovali kotúče nášho autobusu, a to o 22.00 hod. večer. Rozdiel medzi denným a nočným cestovaním je snáď len v počte vankúšov a diek, ktoré niektorí členovia zboru berú so sebou v domnení dlhého spánku. My, čo sme už s „Mladosťou“ prebrázdili niekoľko nočných cest, vieme, že davová psychóza funguje, zvlášť v autobuse a široké úsmevy na tvárich nočných bdelcov a zabávačov nenechajú ani poctivých spáčov ľahostajnými. Týmto a ešte všeličím iným vyzbrojení ocitli sme sa ráno pred mestom Hradec Králove, kde pre nás už príšla starostlivá pani Jitka Kučerová, ktorá nás odviedla do Adalbertina. Túto budovu spomínam preto, lebo bola počas toho víkendu v našich ústach najčastejšie skloňovaná. Dostali sme v nej svoju miestnosť aj prvú rannú kávu, poobede vo veľkej sále Adalbertina prebehla spoločná skúška zborov s JH Big bandom HK na sobotný

slávnostný večer. Ešte predtým však piatkový večer v sále Adalbertína patril otváraciemu koncertu, kde sa predstavili tri spojené české zby s doprovodom rockovej kapely dielom Jensa Johansena a Erlinga Kulberga Rockové oratórium „Eversmiling Liberty“. Pre nás, poslucháčov, to bol večer búrlivých hudobných emócií, iste prevažne pozitívnych, no určite rôznorodých. Taktô rockovo naladení mienili sme pokračovať v zábave na internáte, kde sme sa medzičasom ubytovali. V sobotu nás čakali dva koncerty – poobede v Mestskej hudobnej sieni v Hradci Králové a večer na veľkom slávnostnom konci vo Filharmónii Hradca Králové. Tento večer bol vrcholom celého festivalu, kde okrem vystúpenia zahraničných zborov, teda aj nás, odznelo niekoľko známych melódii zo svetových muzikálov ako West Side Story, Mačky, Fantóm opery, Vlasy a ī. Hostom večera bola muzikálová speváčka Leona Machálková. Myslim, že po tomto veľkolepom konci neostať nikto hudobne neuspokojený, no večer sa ani zdáalek nekončil, len dejisko sa presunulo späť do Adalbertína. To už sa blížila 22. hodina a s ňou začiatok spoločenského večera pod názvom Čiernobiela fotografia z päťdesiatych rokov. Pre nás, účastníkov, to znamenalo neprístupnéblemenie inak ako v čiernej, bielej alebo šedej farbe, čo sme poňali veľmi poctivo aj vďaka tomu, že sme o tomto boli informovaní ešte na Slovensku pred odchodom na festival. Na večeri hral do tanca JH Big band HK, a spevu sa ujali naši chlapci s gitarou a huslami. A tak sa večer stal aj prezentáciou slovenských ľudových a iných piesní, čím sme vlastne naplnili cieľ každého nášho zahraničného zájazdu.

Z pobytu speváckeho zboru Mladosť na Festivalu Kampanila v Mikulově, ČR

Z pobytu speváckeho zboru na Festivalu v Hradci Králové, ČR

Nedele, to už bol deň pokojnejšieho charakteru. Spevom sme prispeli na omši v gotickej Katedrále sv. Duha zo 14. storocia, potom sme si už vychutnávali nedelňu atmosféru mesta Hradec Králové s mnohými malebnými uličkami, vežami, schodišťami, námestiami a samozrejme i kaviarnami. Vôbec sme sa nečudovali, že toto mesto bolo v 30. rokoch nazývané

salónom republiky. Skoro by som zabudla na prízemie budovy Adalbertina, kde sa o nás starala „Potrefená husa“. Nie, nikomu nenadávam, tak sa volala reštaurácia, kde sme zažili skutočne profesionálny prístup v duchu priateľskej atmosféry. Že sympatie boli obojstranné, potvrdilo sa pri rozlúčke, keď sme priamo pri bare všetkým pracovníkom reštaurácie a vedeniu naposledy v tomto meste spevom podľakovali. Odmenou nám boli vonku stojaci čašníci, ktorí nám kývali a kývali a kývali...

Koncertný zájazd na XI. Medzinárodný festival speváckych zborov Kampanila v Mikulove 4. – 6. septembra 2009 sa niesol v komornejšom duchu ako v Hradci Králové. Ráno od 9. hodiny „zbierali“ sme členov po celej Bystrici, už tradične spred internátu cez autobusovú stanicu k Pedagogickej fakulte. Tu sme počkali na tých, ktorí ešte v škole prebiehal zápis do nového akademického roka a tu sa aj ozrejmila konečná zostava zboru. Keď nastúpili aj posledné speváčky z najviac ohrozenej hlasovej skupiny sopránu (dohromady päť), všetci sme si vydýchli a vydali sa na cestu. A opäť nechýbali husle, gitara, slovenská zástava, zásoby na posilnenie... Cesta do tohto juhomoravského kraja ubehla rýchlo a už sme sedeli na otváracom koncerte, kde sme si vypočuli Svadobnú košeľu Antonína Dvořáka v podaní sólistov a spojených domáčich zborov Virtuosi di Mikulov a Mátlův akademický zbor za orchestrálnej spolupráce Mladých brnenských symfonikov. Zábava na internáte pokračovala v duchu toho, že na druhý deň nás čakalo nielen dopoludňajšie spievanie na námestí v rámci Matiné, ale najmä vystúpenie na večernom prehliadkovom koncerte v Chráme sv. Jána Krstiteľa. Treba poznamenať, že Mikulov je malé mestečko, a tak sme sa za príjemného

septembrového slnka premiestňovali všade „po vlastných“. Na večernom koncerte sme preplnenému publiku v chráme ponúkli skladby sakrálneho, ale aj ľudového charakteru a výkon to bol skutočne uspokojivý s pozitívnymi ohlasmi zo strany domáčich i hostí. Nielen hudobne sa v tento večer spájali Česi a Slováci, lebo aj na zelenom trávniku futbalového štadióna končil sa v tých momentoch zápas Čechov a Slovákov za stavu 2:2. Na večernom stretnutí sme teda mali niekoľkonásobný dôvod vychutnávať si priateľskú atmosféru dvoch tak pribuzných národov. A keď sa k tomu pridalá živelná a spontánna poľská „náš“ v podobe chrámového zboru z Poznane, bola z toho poriadna tanecná zábava. Do tanca hrali študenti moravskej cimbalovej hudby. Neboli by to naši chlapci, keby ostali len tak nečinne stáť v kúte, a tak môžeme spomínať aj na to, ako vytancovali nielen nás, ale tiež dramaturgičku festivalu a súčasne mladú sympathetickú dirigentku domáceho zboru Virtuosi di Mikulov Mgr. & MgA. Zuzku Pirnerovú. Len tak mimochodom, neviem, či by sa našiel jeden z prítomných, ktorý v ten večer odolal stolu s množstvom jedla. Ten snáď pracoval na spôsob rozprávky „Hrnček, var!“, pretože napriek tomu, že ho neustále obklopovalo vyše sto hladných spevákov, tých dobrých akoby pribúdalo. Najrôznejšie druhy mása, šalátov, syrov, ovocia, koláčov, vína, to sme vedeli oceniť nielen my, internátne sa stravujúci študenti. Takto zásobení by sme nedelne ráno pokojne zvládli aj bez raňajok, ale bolo sa treba posilniť, mali sme totiž v pláne kráľovskú návštevu na zámku Lednice. Pravdu povediac, ani nie tak my, ako náš dirigent, prof. Pazúrik, ktorému ako absolútному svetobežníkovi sa necháme ľahko presvedčiť. A ako vždy, nefutovali sme. Hoci väčšine z nás prázdnne vrecká zabránili vstúpiť do komnat tohto zámku, uspokojila aj prechádzka rozsiahlymi a kráľovsky honosnými záhradami. Za všetkých môžem odporučiť – neobídte tento zámok, keď budete niekde nablízku. Siediac či ležiac v tráve pri jazere rozprávali sme sa o „smotánke“, ktorá kedy si obývala tento historiou dýchajúci monument, ale aj o plánoch nášho zboru na nový akademický rok, o pozvaniach, ktoré by sme chceli prijať, o koncertných zájazdoch, ktoré chceme realizovať a ī. Máme ale prísny zákaz prezrádzania. Vraj kvôli prípadným záujemcom o členstvo v našom zbere, aby sa len predsa nestratila prvoradá motivácia každého speváka – chut' spievať. A aj keď to známená obetovala trochu zo svojho času, za tie roky už vieme, že všetko sa nám niekoľkonásobne vráti v podobe dobrého pocitu z každého vystúpenia, koncertu, z vydareného zájazdu, z príjemných ľudí, ktorých spoznávame, zo vztáhov, ktoré vzájomne vytvárame a z tej správnej atmosféry všade, kde sa ocitneme.

Za zúčastnených členov speváckeho zboru napísala

Mgr. Lubomíra Vráblová,
interná doktorandka Katedry hudobnej výchovy PF UMB

Spevácky zbor Mladost účinkoval aj na Festivalu v Brezne

V dňoch 1. – 4. októbra 2009 sa v Brezne konal už IX. ročník Horehronských slávností zborového spevu – medzinárodná prehliadka speváckych zborov rôznych kategórií so sakrálnou a svetskou dramaturgiou. Festival, ktorý je pod záštitou primátora mesta Brezna Ing. Jaroslava Demiana, sa koná pravidelne v dvojročných intervaloch a teší sa veľkej pozornosti vokálnych telies i domáceho publiku. Organizátor v tomto roku vybral na jednotlivé festivalové koncerty popredné spevácke telesá zo Slovenska (Žilina, Banská Bystrica, Revúca, Brezno) a zo zahraničia (Mikulov – ČR, Krosno – Poľsko).

Do dramaturgie festivalu úspešne vstúpil aj Univerzitný spevácky zbor Mladost pri Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, ktorý svojím hosťovským vystúpením obohatil I.

festivalový koncert v Rímsko-katolíckom kostole v Brezne. Naše vokálne teleso sa na tomto podujatí predstavilo po prvýkrát a svojím vystúpením zanechalo veľmi dobrý dojem. Zbor sa predstavil so skladbami hudobných skladateľov F. Krafta, G. P. Palestrinu, M. Schneidra-Trnavského, M. Masiarika, G. Yanga a S. Steenberga a breznianske publikum ho odmenilo dlhotrvajúcim potleskom.

Z hostovského vystúpenia Univerzitného speváckeho zboru MLADOSŤ na IX. Horehronských slávnosťach zborového spevu v BREZNE 1. októbra 2009

prof. PaedDr. Milan Pazúrik, CSc.

FPVaMV UMB spoluorganizátorom medzinárodnej vedeckej konferencie v Turecku

V dňoch 15. – 16. októbra 2009 sa konala v poradí už piata zo série medzinárodných vedeckých konferencií na tému „Európske susedstvá“, na organizácii ktorých sa spolu s Fakultou právnych a politických vied Univerzity Champagne-Ardenne v Remeši podieľa aj Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici. Po úspechu konferencie „Európska politika susedstva a rozširovanie Európskej únie“, ktorá sa konala v decembri 2007 na pôde FPVaMV UMB a konferencie na tému „Ukrajina – medzi partnerstvom a integráciou“, ktorá sa uskutočnila v júni 2008 na Ukrajine na pôde Fakulty história, politológie a medzinárodných vzťahov Štátnej univerzity Ilja Fedkova v Černivci sa ďalšia zo série konferencií konala v Turecku, v spolupráci s Fakultou ekonomických a administratívnych vied Fatih Univerzity v Istanbule.

Konferencia dostala názov „Akademická trojka o expanzii Európskej únie: Francúzsko, Slovensko a Turecko“. Rovnako ako predchádzajúce konferencie, aj tá aktuálna sa venovala otázke vzťahov Európskej únie s partnerskými krajinami vo svojom susedstve, tentokrát v kontexte prístupového procesu Turecka do Únie. Hlavným cieľom konferencie bola výmena názorov troch krajín na ďalšie rozširovanie Európskej únie – Francúzska ako zakladajúceho člena, Slovenska ako novej členskej krajiny a Turecka ako kandidátskej krajiny. Konferenciu slávnostne otvoril prorektor Fatih University, prof. Kemal Fidanboğlu a následne počas dvoch dní svoje príspevky predniesli nie len zástupcovia troch spomínaných štátov, ale aj účastníci z Talianska, Bulharska, Českej republiky a USA pôsobiaci ako pedagógovia a výskumní pracovníci Fatih

University. Konferencia tak bola platformou pre prezentáciu širokého spektra názorov na postavenie Turecka v rámci integračného procesu.

Za FPVaMV UMB sa konferencie zúčastnili siedmi zástupcovia: P. Terem, B. Kováčik, M. Klus, P. Ondria, L. Tokár, M. Roštěková a V. Sklenková. Francúzsku stranu zastupovali G. Rouet, T. Côme, J. Fortier a S. Coskun a turecké posteze za Fatih University prezentovali najmä B. Aral, A. Arabaci, i. Yilmaz a O. D. Bagdonas. Účastníci sa zhodli na tom, že Turecko je európskou krajinou, čo oficiálne uznala aj samotná Európska únia tým, že mu priznala status kandidátskej krajiny. Slovenská delegácia sa snažila tureckým kolegom odovzdať časť svojich skúseností s prístupovým procesom do Európskej únie, zatiaľ čo zástupcovia Francúzska objasnili postoj svojej krajiny k vstupu Turecka do Únie a zdôraznili význam interkultúrnej výmeny aj prostrednic-

tvom programu Erasmus. Účastníci sa samozrejme venovali aj mnohým ďalším súvisiacim tématам.

Fatih University v Istanbule je partnerskou krajinou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici už od školského roka 2004/2005. Medzi Fakultou politických vied a medzinárodných vzťahov UMB a Fatih University v Istanbule prebieha už niekoľko rokov mobilita študentov v rámci programu Erasmus, ale aj mobilita pedagogických pracovníkov. V spolupráci s touto partnerskou univerzitou zorganizovala FPVaMV UMB už v roku 2005 medzinárodnú konferenciu s názvom „Proces rozširovania EÚ v 21. storočí – nové výzvy“. Počas konferencie v Istanbule sa všetky partnerské strany dohodli na upevnení a zintenzívnení ďalšej vzájomnej spolupráce.

*Mgr. Veronika Sklenková
 Katedra medzinárodných vzťahov
 FPVaMV UMB*

Holokaust a medziliterárnosť

Koncom novembra zorganizovala Katedra slovenského jazyka a literatúry s oddelením prekladateľstva a tlmočníctva Fakulty humanitných vied UMB prednášku **PhDr. Ivana Šušu, PhD.** na tému *Holokaust a medziliterárnosť*. Autor sa v nej pozrel na tému holokaustu cez (medzi)literárny kontext, zameral sa na memoáre Židov z koncentračných táborov na Slovensku a v Taliansku. Šuša v prednáške zhodnotil výsledky svojho výskumu, ktoré publikoval v uplynulých dňoch v monografii *Holokaust v talianskej a slovenskej memoárovej literatúre*, vydanej v Českej republike (Tribun EU a Masarykova univerzita v Brne, editor: prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.).

Autor najprv priblížil obdobie vzniku a postupného vývinu prenasledovania Židov v Taliansku a na Slovensku. Historické fakty boli však len pozadím, nosné boli literárne fakty. Potom sa venoval samotnej memoárovej próze židovských autorov s tematikou holokaustu. Ako uviedol, hoci mnohé zápisky nemajú umeleckú hodnotu a väčšina autorov patrí „do kategórie autorov-samoukov a mnohí z nich sa za spisovateľov ani sami nepovažujú, zanechali nám svedectvo o prežitých udalostiach, o prenasledovaní v ich krajinách, odvlečenie do koncentračných táborov až po ich oslobodenie. Niektoré z prác vznikli priamo v týchto táboroch, a to aj napriek tomu, že akékoľvek písanie či uchovávanie písomností bolo zakázané a trestalo sa smrťou. Šuša predstavil slovenských a (v našom kontexte neznámych) talianskych autorov a ich diela – otriasné pamäti z koncentračných táborov (Aldo Carpi, Emanuele Artom, Leo Kohút, Primo Levi, Lidia Beccaria Rolfiová, Bruno Piazza, Marina Terracinoá Dinová, Rudolf Vrba, Hilda Hrabovecká, Levi Gil, Max Stern, Alfred Wetzler a iní), pričom uviedol aj ich pomerne svorné motivy k napísaniu svojich spomienok.

Dalšíu časť venoval kontextu vzťahu memoárov a prekladov, pretože niektoré diela boli písané v iných jazykoch (v hebrejčine, angličtine, v nemčine, v dánčine) a k nám sa dostali až prostredníctvom prekladov. Autor v tejto časti siahol po veľmi vhodných vzorkach, pretože proporčne predstavujú fakty a opisy prostredia (A. Nir, L. Gil), ako aj psychické rozpoloženie židovských rozprávačov (I. Wandall-Holmová), príčom sa pristavil aj pri prekladoch do slovenčiny (L. Chorváthová, Wandall-Holmová, M. Richter a iní). Potom zdôraznil komparáciu diel židovských autorov z talianskeho a slovenského literárneho kontextu a porovnal aj celkový kontext priebehu a následkov holokaustu v oboch krajinách. Originálnymi boli nepochybne i priame odkazy na slovenské reálne (konkrétné osoby) v talianskych prácach – memoároch (Šuša sa k nim dostał počas výskumných pobytov v talianskom Janove, Ferrare, naposledy v Neapole) a o ktorých existencii sme doteraz nevedeli.

Dodajme, že monografiu nášho pracovníka si už všimli aj viaceri recenzenti – pozitívne ohlasy uvierajnili viaceré české odborné časopisy (*Slavica Litteraria, Opera Slavica, stredoeurópsky časopis Proudy, ToP – Tlumočení a preklad*), ako aj v Srbsku (*Nový život*) a na Slovensku (*Nová Filologická revue, Knižná revue, literárna príloha Slovenských národných novín – Orol tatranský* a ī.). Úryvok z knihy publikoval aj švédsko-slovenský časopis *Svensk Slovak Info*, ktorý vychádza v Štokholme.

Vydanie monografie Ivana Šušu (spolu s efektívou grafickou úpravou obálky od slovensko-švédskeho počítačového grafika Martina Anderssona) je nepochybne nielen ocenením práce nášho kolegu, ale aj dôstojnou prezentáciou Univerzity Mateja Bela a slovenských komparatívnych výskumov.

*PaedDr. Eva Čulenová
oddelenie prekladateľstva a tlmočníctva KSJL FHV UMB*

Decentralizácia a efektívnosť verejnej správy v podmienkach regiónov EÚ

V dňoch 1. – 2. októbra 2009 sa na pôde Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia *Decentralizácia a efektívnosť verejnej správy v podmienkach regiónov EÚ*. Konferencia sa konala za pomoci podpory Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva SR a Slovenskej akadémie vied VEGA 1/0465//08. Zahraničným partnerom, ktorý na projekte VEGA participuje je Katedra managementu Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové.

Konferenčné príspevky boli začlenené do troch tematických okruhov: 1. *Zavádzanie modelov na zvyšovanie efektívnosti vo verejnej správe*; 2. *Verejná správa v podmienkach regiónov EÚ*; 3. *Prekážky zvyšovania efektívity prebiehajúcich procesov v samospráve – súčasnosť*. V rámci uvedených sekcií odzneli hodnotné príspevky autorov, pôsobiacich vo sfére verejnej správy na Slovensku, ale i v zahraničí, napr. v Českej republike,

v Poľsku, v Taliansku, v Rakúsku, vo Francúzsku, vo Švédsku a pod..

V úvodnej časti konferencie vystúpili odborníci, pre ktorých problematika verejnej správy je každodennou súčasťou života: doc. Ing. Mária Seková, PhD.

– prednosta Obvodného úradu Banská Bystrica; doc. Ing. Václav Janeček, CSc.

– dekan Fakulty informatiky a managementu, Univerzita Hradec Králové; Ing. Ján Turčan – splnomocnenec vlády SR

pre územnú samosprávu; Ing. Vladimír Maňka – europoslanc, Európsky parlament Brusel, Belgicko.

V závere medzinárodnej vedeckej konferencie sa účastníci spoločne zhodli v názore, že systém verejnej správy na Slovensku je zložitý a komplikovaný, a občan sa v ňom len veľmi ľahko vie orientovať. V súvislosti s decentralizáciou kompetencií a fískálnou decentralizáciou sa rôzni prístupy v hodnotení efektívnosti verejnej správy na Slovensku. Reforma verejnej správy vytvorila nové podmienky, vynorili sa mnohé otvorené otázky, odkrylo sa množstvo problémov a výziev, ktoré je nevyhnutné riešiť. Posilnilo sa postavenie samosprávy, ktorú možno vnímať ako samostatnú organizačnú jednotku, ktorú charakterizujú určité špecifické procesy. Efektívnejšie rozhodovanie vo verejnej správe, osobitne v miestnej a regionálnej samospráve, si vyžaduje hľadanie nových prístupov a spôsobov práce, ako aj nové finančné zodpovednosti. Vytvára sa tu priestor pre kvalitný manažment, pre využitie skúseností súkromného sektora a ich možnú implementáciu vo verejnej správe. I napriek zložitej situácii, rovnako dôležitou súčasťou verejnej správy je posilnenie

demokracie a účasti občanov na správe vecí verejných. Snaha o zapojenie čo najväčšieho počtu občanov do problémov, ktoré sa ich bytosťne dotýkajú. Pri riešení problémov nevychádzať a nepostupovať cez politickú príslušnosť, ale hľadať riešenie v prospech veci a pre dobro a spokojnosť občanov.

Preto je potrebné pokračovať v jednoduchej a účelnej výstavbe jednotlivých orgánov verejnej správy tak, aby bola pre občana prehľadná a dostupná. Pokračovať v zjednodušení organizačnej činnosti pri využití optimálneho systému informácií pre lepšie rozhodovanie. Pokračovať vo zvyšovaní výkonnosti pracovníkov verejnej správy. Rešpektovať princípy dobrej správy a etické štandardy. A vzhľadom na riešenie dopadov finančnej a hospodárskej krízy eliminovať jej dopady na ďalší rozvoj, efektívnejšie využívať prirodzený hospodársky potenciál a vytvárať podmienky pre nové ekonomicke činnosti v regiónoch.

Eleonóra Kováčová
 odborná asistentka
 Katedra politológie FPVaMV UMB

Medzinárodná vedecká konferencia ATLETIKA 2009

Katedra telesnej výchovy a športu FHV UMB privítala v piatok 20. novembra 2009 na svojej pôde účastníkov medzinárodnej vedeckej konferencie *Atletika 2009*. Organizačný výbor v složení doc. PaedDr. Ivan Čillík, CSc., PaedDr. Martin Pupiš, PhD., Mgr. Miroslava Rošková, PhD. a PaedDr. Robert Rozím, PhD. v spolupráci s kolegami, doktorandmi a študentmi KTVŠ zorganizoval toto podujatie pre takmer stovku autorov a hostí. Konferenciu slávnostne otvorili prodekan FHV UMB doc. PaedDr. Ivan Čillík, CSc. spolu s vedúcim KTVŠ FHV UMB doc. PaedDr. Miroslavom Nemcom, PhD. Na konci slávnostného otvorenia nasledovala minúta ticha za nedávno zosnulého bývalého reprezentanta a rekordéra v skoku do výšky, vedca a pedagóga prof. Romana Moravca z FTVŠ UK Bratislava. Autori z piatich krajín a šestnástich vysokých škôl riešili v 45 príspevkoch problematiku športového tréningu v atletike, atletiky v školskej telesnej výchove a využitie atletiky v príprave v iných športoch. So svojimi príspevkami vystúpilo v troch sekciách viacero popredných odborníkov zo Slovenska, Česka, Poľska, Srbska a Slovinska. V publiku, ako aj medzi diskutujúcimi bolo niekoľko medailistov z najvýznamnejších svetových atletických podujatí a dva tréneri atletických olympijských víťazov. Jubilejný desiaty ročník bol svojím obsahom ako aj rozsahom najvydarenejší a KTVŠ FHV UMB tak nastavila vysokú latku pre nasledujúceho organizátora v roku 2010, ktorým bude FTVS Univerzity Karlovej v Prahe.

Členovia organizačného výboru

Celoslovenská vedomostná súťaž študentov vysokých škôl v olympizme 2009

V dňoch 16. a 17. novembra 2009 sa na pôde Katedry telesnej výchovy a športu Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici konala vedomostná súťaž vysokoškolákov o olympizme, ktorá sa uskutočnila v rámci osláv Medzinárodného dňa študentov. Okrem študentov Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici sa tejto súťaže zúčastnili aj družstvá: Univerzity Konštantína Filozofa (UKF) z Nitry, Fakulty športu Prešovskej univerzity (FŠ PU) Prešov, Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského (FTVŠ UK) Bratislava, Prírodovedeckej fakulty UPJŠ Košice a AOS MRŠ Liptovský Mikuláš. Spolu sa súťaže zúčastnilo 10 družstiev. Obsahovú stránku súťaže pripravila komisia olympijskej výchovy Slovenskej olympijskej akadémie (SOA) pod gestorstvom docentky Viery Bebčákovej a organizačne samotnú súťaž Katedra telesnej výchovy a športu Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici pod vedením docentky Nadeždy Vladovičovej. Vedomostnú úroveň a pripravenosť študentov hodnotila trojčlenná porota v zložení: podpredseda SOA profesor Ján Grexa, docentka Nadežda Vladovičová, vyučujúca olympizmus a predsedníčka komisie olympijského dedičstva SOA Pavlína Baloghová.

Súťaž sa niesla v duchu blížiacich sa XXI. zimných olympijských hier prebiehajúcich v kanadskom Vancouveri. Témami ústnej a písomnej súťaže boli ZOH na

americkom kontinente, československí športovci na OH, ZOH na americkom kontinente, Kanada a jej provincia Britská Kolumbia. Organizátori sa snažili viesť celú súťaž v duchu hesla antickej kalokagathie aj zaradením turnaja v hre ringo a iných netradičných športových hier v druhom dni súťaže. Študenti si zmerali svoje schopnosti nielen vo vedomostných, ale aj praktických disciplínach.

Pútavým bodom programu bola beseda s účastníčkou OH 2008 v Pekingu a medailistkou z majstrovstiev sveta 2009 v hode kladivom Martinou Hrašnovou a s predsedom Olympijského klubu Banská Bystrica Martinom Vrábelom, účastníkom atletických súťaží OH 1988 v Soule. K prehľbeniu vedomostí študentov prispelo premietnutie filmu s názvom *Slovensko na olympijských hrách*, ktorého autormi sú Ján Grexa a Pavlína Baloghová.

Výsledky finálovej časti vedomostnej súťaže:

1. UKF Nitra, 2. FŠ PU Prešov, 3. FTVŠ UK Bratislava 1

Výsledky športovej časti súťaže:

1. FŠ PU Prešov, 2. UKF Nitra, 3. FTVŠ UK Bratislava 1

Víťazi oboch súťaží boli odmenení vecnými cenami, ktoré venoval Slovenský olympijský výbor (SOV) a diplomami SOA. Všetci účastníci dostali účastnícke balíčky s propagačnými materiálmi o SOV.

Cieľom podujatia bolo pozitívne prispieť k rozvoju vedomostí o olympizme a k oživeniu olympijského ducha. Okrem myšlienky fair play súťažiaci nadobudli nové priateľstvá a zážitky v príjemnej atmosfére Katedry telesnej výchovy a športu v Banskej Bystrici.

Za SOA celú akciu obsahovo a organizačne pripravili predsedníčka komisie olympijskej výchovy *Viera Bebcáková*, pracovníčky sekretariátu SOV *Ivana Motolíková* a *Silvia Remiašová*.

*Silvia Koncoková
KTVŠ FHV UMB*

Víťazi súťaže o Cenu dekana FHV UMB 2009

Grémium dekana FHV UMB v spolupráci s občianskym združením Humanitas Academica vyhodnotilo súťaž študentov o Cenu dekana FHV UMB 2009, ktorá bola odovzdaná na vyhlásenie víťazov dňa 19. novembra 2009 v aule Beliana UMB, v deň imatrikulácie študentov 1. ročníkov.

Ocenení boli:

**Silvia Števulová, 1. roč. AJL - NJL
Jakub Urik, 2. roč. EKŠ
Edita Szcsuková, 1. roč. MJK
Martin Pleško, 3. roč. AJL - FrJL
Samuel Marec, 2. roč. PJK
Marek Zákopčan, 2. roč. SJL - História
Jakub Strigáč, 2. roč. Šport**

na fotografii zľava: Jakub Strigáč, Silvia Števulová, Martin Pleško, Edita Szcsuková, Marek Zákopčan

(Zdroj: www.fhv.umb.sk)

**Rektorka
Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Beata Kosová
Vás pozýva na**

**10. JUBILEJNÝ
UNIVERZITNÝ BÁL**

29. januára 2010 o 19.00 hod. v Hoteli Dixon** Banská Bystrica**

Hostia večera: Gypsy Music Alexandra Daška **Rezervácia a predaj vstupeniek do 20. 1. 2010 Rektorát UMB**
Konferenciér: Ján Snopko **tel. číslo: 048/446 1152, e-mail: rektorka@umb.sk**

Vstupné 33€

NOVÝ OSOBNÝ ÚČET V SLOVENSKEJ SPORITEĽNI – všetky služby za jednu cenu

Slovenská sporiteľňa ako prvá odštartovala novú etapu v poskytovaní bankových účtov. Klienti, ktorí si otvoria OSOBNÝ ÚČET, môžu využívať za jeden poplatok všetky služby, ktoré potrebujú na riadenie osobných financií. OSOBNÝ ÚČET navyše odmieňa klientov za platby kartou. Za každý nákup zapatený kartou pripíše Slovenská sporiteľňa majiteľovi nového účtu 0,5 % z ceny nákupu.

Tí, ktorí budú mať OSOBNÝ ÚČET, budú môcť bez ďalších poplatkov využívať tieto bankové služby a transakcie:

- **neobmedzený počet trvalých príkazov a inkás v rámci Slovenska (platby za nájom, plyn, elektrinu, telefón, poistky a iné),**
- **neobmedzený počet jednorazových príkazov na úhradu cez elektronické bankovníctvo,**
- **elektronickú platobnú kartu,**
- **neobmedzený počet platieb kartou,**
- **výbery hotovosti v 653 bankomatoch Slovenskej sporiteľne na Slovensku a v bankomatoch Erste Group v zahraničí,**
- **Internetbanking, Telephonebanking, Mobilbanking,**
- **povolené prečerpanie,**
- **výpis z účtu poštou, mailom a SMS správu po každom obrate na účte,**
- **založenie neobmedzeného počtu trvalých príkazov a inkás v obchodnom mieste banky aj prostredníctvom Internetbankingu a ich zmenu, príp. zrušenie prostredníctvom Internetbankingu.**

Požiadajte aj vy o nový OSOBNÝ ÚČET priamo v našich obchodných miestach.

Tí, ktorí už účet v Slovenskej sporiteľni majú, veľmi jednoducho a rýchlo si ho môžu zmeniť na OSOBNÝ ÚČET prostredníctvom Internetbankingu.

**SLOVENSKÁ
SPORITEĽŇA**

BEZPLATNÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA A PREDPOKLADANÝ POČET PRIJATÝCH ŠTUDENTOV

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici v súlade so zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa § 89, ods. 5 od akademického roka 2010/2011 ponúka externé štúdium v týchto bezplatných študijných programoch:

Fakulta	Stupeň	Študijné programy fakúlt	Predpokladaný počet	Spolu
EF	2.	Financie, bankovníctvo a investovanie	40	40
FHV	1.	Európske kultúrne štúdia	40	40
FPVMV	2.	Politológia	20	20
FPV	1.	Matematika	30	
FPV	2.	Informatická matematika	20	70
FPV	2.	Matematická štatistiká a finančná matematika	20	
PF	1.	Učiteľstvo etickej výchovy a hudobné umenie	15	
PF	2.	Učiteľstvo pedagogiky a slovenský jazyk a literatúra	6	30
PF	2.	Učiteľstvo etickej výchovy a slovenský jazyk a literatúra	9	
PrF	1.	Právo	120	120
SPOLU			320	320

PRÍSPEVKY ŠTUDENTOV

Na Katedre EKŠ o litovskej kultúre

Koncom októbra vedúca Katedry európskych kultúrnych štúdií (KEKŠ FHV UMB), PaedDr. Helena Bálintová, PhD., zorganizovala tri hostovské prednášky profesorky Džiuljetty Maskuliúnienej z univerzity v litovskom Šiauliai s cieľom priblížiť študentom litovskú kultúru. Stretnutie dvoch kultúr sa konalo na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, presnejšie na prvom poschodi v prednáškovej miestnosti Univerzitnej knižnice UMB.

Najskôr profesorka Maskuliúniene rozprávala o litovskej literatúre 19. storočia a dozvedeli sme sa, kam smeruje súčasná litovská próza a poézia. Podrobnejšie sme sa dozvedeli o jednotlivých autoroch a ich dielach.

Druhý cyklus prednášok bol venovaný detskej literatúre a litovskej kultúre. Na týchto dvojdňových prednáškach nás okrem príťažlivého obsahu a formy milo prekvapila účasť študentov. Viac ako päťdesať študentov KEKŠ Fakulty humanitných vied (boli pozvaní aj budúci tlmočníci a prekladatelia ruského jazyka) zaplnili priestory Univerzitnej knižnice, aby konfrontovali svoje kulturologické poznatky s novou, doteraz neobjavenou kultúrou. „Ekušáci“ a pozvaní prekladatelia si mohli prezrieť aj diela, ktoré sa v Litve publikujú a zaujímavosťou bolo aj to, že hovorennej ruštine sme po roku, resp. dvoch, veľmi slušne rozumeli. Takisto formou si všetci spríjemnili nielen štúdium, ale rozšírili aj poznatky o kultúre krajiny, ktorá je Rusku blízka.

Študenti KEKŠ sa zameriavajú na kultúru štyroch krajín, a to Anglicka, Ruska, Nemecka a Francúzska, a preto tieto dni boli pre nás veľkým obohatením. Boli vlastne vtiahnutí do diania blízko susediacej krajiny s Ruskom a v tomto dialógu kultúr sme neostali pasívni.

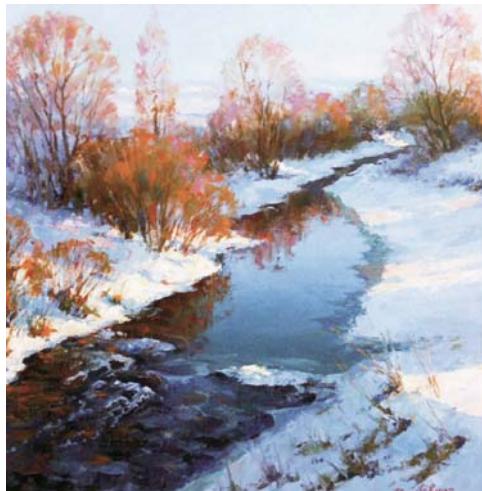
Príjemná atmosféra, nové poznatky, ale aj úsmevy a spokojnosť študentov, to všetko poukazovalo na cieľ prednášok, ktorý sa do bodky naplnil. Tieto dni boli užitočným spestrením štúdia ruštiny i ruských kultúrnych štúdií. S nádejou, že takýchto na dialóg kultúr orientovaných prednášok bude v budúcnosti viac

Michaela Holičková
 študentka 2. ročníka KEKŠ FHV UMB

Jesenné popoludnie s ruským umením

Dňa 5. 11. 2009 sa v Spoločenskej sále Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici konala vernisáž obrazov manželov Lovinovcov. Medzi nadšencami umenia boli aj „Ekušáci“, pre ktorých je kultúra povinnou výbavou. Za túto akciu sme vďační našej vedúcej katedry PaedDr. Helene Bálintovej, PhD., pretože sme zas jedno krásne jesenné popoludnie strávili v objatí krásy umeleckého artefaktu.

Pri otvorení vernisáže boli prítomní samotní manželia Dmitrij a Viktorija Lovinovci. Po klavírnom úvode sa prítomným prihovoril aj Dmitrij Lovin, ktorý vyjadril potešenie z účasti mladých

ľudí. Tento manželský páru je známy nie len v rodnom Rusku, ale aj v zahraničí výtvarnou tvorbou krajiniek. Všetky diela Dmitrija Lovina sú presiaknuté hlbokým pocitom dôveryhodnosti, čo jedosiahnuté dokonalým pochopením prírody. Vo svojich dielach odhafuje širokú krásu farebnej palety. Jeho manželka Viktorija maluje nádherné zátišia, ale jej srdce patrí hľavne krajinom alebo, kde vyjadruje lyrickú náladu. Obidva manželia sú členmi Únie výtvarných umelcov Ruska. Spoločne sa zúčastnili na mnohých domácich ruských výstavách, ale aj v Nemecku, Francúzsku, Luxembursku. Dmitrij Lovin vystavoval aj v Rakúsku, Taliansku, Maďarsku, Číne a v Austrálii. Z tejto vernisáže sme nadobudli hlboký umelecký zájazd, ktorý v nás vyvolal tam vystavené obrazy.

Tomáš Verešík a Martin Koreň
študenti I. r. ŠP EKŠ FHV UMB

Pripomenuli sme si November 1989...

Dňa 11. novembra 2009 v popoludňajších hodinách sa stretlo v prednáškovej miestnosti Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB podozrivo veľa ľudí. Spájala ich spoločná myšlienka: priblížiť si udalosti Nežnej revolúcie. Za biele stoly si posadali nielen študenti, ale aj vzácní hostia – pedagógovia našej fakulty a vedenie Kolpingoveho diela na Slovensku. Horiace sviece a kvety pripomínali revolučnú atmosféru, ktorú svojimi spomienkami na úvod sprítomnili doc. Peter Terem a prof. Oskar Krejčí. Nasledoval krátky film. Prelomil revolučne bojovnú náladu a jeho emotívne spracovanie nenechalo nikoho chladným. Vytvorili sa diskusné skupinky, ktoré viedol moderátor a nesmel chýbať ani pedagóg. Zo všetkých prítomných sa tak stali aktívni účastníci. Každý jeden vniesol do diskusie osobitné predstavy, úvahy, vedomosti. Prednášky s poslucháčmi vystriedali búrlivé diskusie na témy demokracie, slobody a Novembra 1989. To bolo aj hlavnou myšlienkom celej tejto akcie.

Besedy v priateľskej atmosfére diskusnou metódou World Café Method mali veľmi pozitívny ohlas. Celé to vymyslel moderátor večera, druhák Jaroslav Výboch. K tímu, ktorému vdáčime za výzdobu, občerstvenie, organizáciu i záverečnú recepciu v spoločenskej miestnosti patrili aj Ján Marko, Alena Výbochová, Michal Číž, Branislav Šalát, Adam Gono a mnogí ďalší. Študenti FPVaMV si takto pripome-

nuli 20. výročie zrodu demokracie. Nežná revolúcia sa podľa nich však neskončila, tráv dodnes: v našich skutkoch, postojoch, rozhodnutiach.

Projekt bol financovaný nadáciou Aténion 2000.

Radka Blanárová
študentka 2. ročníka
medzinárodných vzťahov
FPVaMV UMB

ŠPORT

Vytrvalci UMB dvakrát druhí

V druhú novembrovú nedeľu si na Európskom pohári univerzít v polmaratónie v Budapešti úspešne počínali študenti Univerzity Mateja Bela z Banskej Bystrice, ktorí v súťaži družstiev obhájili druhú priečku za Semmelweis Egyetem z Maďarska. V súťažiach jednotlivcov si najlepšie počínali Jakub Beňo, ktorý časom 1:14:01 h. dobehol medzi mužmi na 6. mieste a Vladimíra Točeková, siedma v kategórii žien výkonom 1:32:04 h. Európsky pohár sa uskutočnil pod záštitou prezidenta Medzinárodného olympijského výboru (MOV) Jacquesa Roggeho. Preteky sa napriek dažďu konali už tradične vo výbornej atmosfére. V cieli polmaratónu klasifikovali 269 bežcov.

VÝSLEDKY

Muži

1. Albert Minczér (Maď./Semmelweis Egyetem) 1:10:46 h.....6. Jakub Beňo 1:14:01, 9. Roman Vajs 1:16:02, 19. Ján Pavlík (všetci SR/UMB Banská Bystrica).

Ženy

1. Zsófia Kovácsová (Maď./Eötvös Loránd Tudományegyetem) 1:19:55.....7. Vladimíra Točeková 1:32:04, 10. Svetlana Lipárová 1:34:23, 14. Dominika Cihanová (Všetky SR/UMB Banská Bystrica) 1:38:56.

Družstvá

1. Semmelweis Egyetem (Maď.) 8:34:28 h, 2. Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica (SR) 8:37:15

Dva týždne pred Európskym pohárom univerzít v polmaratóne sa v termíne od 19. do 23. októbra konal populárny cestný beh putujúci Rakúskom, Slovenskom a Maďarskom. V konkurencii 110 tímov sa štafeta Univerzity Mateja Bela z Banskej Bystrice výrazne presadila, keď na Supermaratón z Viedne cez Bratislavu až do Budapešti skončila na stupienkoch víťazov. Na dvadsiatom ročníku tohto podujatia obsadila štafeta UMB v zložení Jakub Beňo, Roman Vajs, Imrich Magyar, Ján Pavlík, Michal Kavacký skvelé druhé miesto. 321 kilometrov rozdelených do piatich súťažných dní čakalo na štafetové tímy z celého sveta. Túto trať prebehli Banskobystricania za čas 22:41:31. Víťazný maďarský tím Dover-TFSE prekonal trať cez tri metropoly za 21:51:30. Banskú Bystricu úspešne reprezentovali aj ženy. Ženská štafeta UMB v zložení Mária Czaková, Dominika Cihanová, Svetlana Liparová, Vladimíra Točeková, Barbora Strnadová skončila na siedmom mieste v ženskej kategórii. Dievčatá banskobystrickej univerzity zvládli celú trasu za čas 30:37:47.

PaedDr. Martin Pupiš, PhD. KTVŠ FHV UMB

Oznamujeme všetkým, ktorí by chceli prispiť do ďalšieho čísla Spravodajcu UMB, že príspevky môžete posielat elektronickou poštou na adresu simona.stepanovicova@umb.sk. Uzávierka príspevkov do ďalšieho čísla je 22. januára 2010.

Redakčná rada